

hbo-bachelor 'Counselling' Hogeschool NTI

29 april 2014

1	Samenvattend advies	3
2	Werkwijze panel	6
3	Beschrijving van de opleiding	8
3.1	Algemeen	8
3.2	Profiel instelling	8
3.3	Profiel opleiding	8
4	Opleidingsbeoordeling	12
4.1	Beoogde eindkwalificaties	12
4.2	Programma	14
4.3	Personeel	23
4.4	Voorzieningen	27
4.5	Kwaliteitszorg	30
4.6	Toetsing	32
4.7	Afstudeergarantie en financiële voorzieningen	34
4.8	Algemene conclusie over de kwaliteit van de opleiding	35
5	Overzicht oordelen	36
	Bijlage 1: Samenstelling panel	37
	Bijlage 2: Programma locatiebezoek	39
	Bijlage 3: Overzicht van bestudeerde/geraadpleegde documenten	41
	Bijlage 4: Lijst met afkortingen	43

1 Samenvattend advies

De bachelor Counselling van Hogeschool NTI tracht te voorzien in de behoefte die in het werkveld bestaat aan kwaliteitsverbetering en uniformering van methoden en technieken op het gebied van de counselling. Voor het beroep van counsellor bestaat nu een veelheid aan cursussen, opleidingsmodules en trainingen door private stichtingen en verenigingen, die zorgen voor grote verschillen in competenties, vaardigheden en attitude van opgeleiden. De voorgedragen bachelor is in nauwe samenspraak met het werkveld en de brancheorganisatie van praktiserende counsellors tot ontwikkeling gebracht. Daarbij zijn keuzes gemaakt op het punt van de invulling van de counselingpraktijk en de vorm waarin die praktijk gestalte kan krijgen. In de voorgedragen opleiding is gekozen voor een opleiding die zich naast het aanleren van het vak ook richt op zelfstandig ondernemerschap.

De door NTI vooropgestelde opleiding Counseling berust op een keurig uitgezette, toegankelijke structuur. De opleiding wordt sterk aangestuurd vanuit het werkveld; deze werkveldbetrokkenheid is een pluspunt, doch tegelijk opent zich hier minstens een spanningsveld tussen enerzijds de vereisten vanuit het vakgebied en ruimere ontwikkelingen binnen het beroep en anderzijds de belangen van beroepsverenigingen. Het panel beveelt aan dit spanningsveld uitdrukkelijker mee te nemen in de uitwerking van de opleiding; dit leidt ertoe dat studenten expliciet aangezet worden kritisch te reflecteren over hun handelen in relatie tot ruimere maatschappelijke ontwikkelingen.

De met de opleiding beoogde eindkwalificaties zijn in voldoende mate geconcretiseerd en voldoen aan internationale standaarden - zoals de Dublin descriptoren en de beroepsprofielen uitgetekend door internationale en nationale beroepsorganisaties, met name de European Association for Counselling (EAC), de International Society of Professional Counsellors (ISPC), de Algemene Beroepsvereniging voor Counsellors (ABvC), de Landelijke Vereniging Psychosociaal Werkenden (LVPW) en de Nederlandse Associatie voor Counselling (NAC).

De opleiding kent een duidelijke oriëntatie op de beroepspraktijk: alle onderwijseenheden van het programma (modules, stage en scriptie) zijn zodanig ingericht dat kennis, technieken en vaardigheden op beroepspraktijkgerichte wijze worden aangeboden en/of aangeleerd.

De beoogde eindkwalificaties zijn in het programma adequaat vertaald in, per onderwijseenheid, te bereiken leerdoelen. Die leerdoelen zijn op begrijpelijke en voor de student herkenbare wijze verwoord in modulewijzers en kennen een geleidelijke opbouw in beheersingsniveau van aan te leren competenties, ter zake van (i) kennis en inzicht en (ii) toepassing en analyse, tot (iii) synthese en evaluatie. De opleiding berust op een horizontale structuur, waarbij van studenten verwacht wordt dat zij verbanden kunnen leggen tussen verschillende modules uit een themablok. Deze integratieve beweging is in de doelstellingen van de opleiding benoemd, maar kan in de verdere uitwerking nog verder geconcretiseerd worden; nu is vooral aangegeven waar deze integratie moet gebeuren, met name in de supervisie en de beroepsopdrachten. Een aandachtspunt in de constructie van de opleiding betreft het samengaan van een verantwoordelijkheid als hoofdopleider en als supervisor, dit is een lastige constructie, gezien de reeds nauwe verbinding van de opleiding met het werkveld. Het panel stelt ook vast dat de kwaliteitseisen en vaardigheden inzake e-health meer ontwikkeld zijn dan deze op andere domeinen.

Het programma wordt door het panel positief beoordeeld. Naar het oordeel van het panel gaat het om een opleiding met een ziel, die ook gedragen wordt. De samenhang binnen het programma kan nog verder versterkt worden.

Een specifieke bekommernis van het panel is de spanning tussen opleidingsprofiel en beroepsprofiel, zoals gedragen door beroepsverenigingen uit het werkveld. Het panel vindt het belangrijk dat meer aandacht besteed zou worden aan een meer kritische kadering van de vraag naar counselling binnen ruimere maatschappelijke ontwikkelingen en aan de positie van counsellor binnen het zorglandschap.

Positieve punten zijn de toetsvaststelling door domeindeskundigen, de tevredenheid van studenten, de slaagpercentages van de studenten. Een positief punt is tevens het tijdens het panelbezoek uiteengezette actief beleid naar lectoraten: het lectoraat e-learning en het lectoraat Jeugd, Gezin & Samenleving. Deze lectoraten beogen onderzoek en de uitzet van onderzoekslijnen op basis van studentscripties.

Het didactisch concept van het beroepsgericht onderwijs dat aan de opleiding ten grondslag ligt spoort goed met de geformuleerde eindtermen van de opleiding en de gekozen werk- en toetsingsvormen sluiten daarbij aan.

Het programma is studeerbaar, maar niet in zin dat de opleiding zou zijn af te ronden in vier jaar, met een tijdsbesteding van 35 uur per week. Studenten moeten eerder rekenen op een studieduur van zes jaar, met een studiebelasting van zo'n 25 uur per week. Volgens het panel dient de opleiding duidelijker te communiceren over de studeerbaarheid en de studiebelasting van de opleiding.

De opleiding voldoet aan de wettelijke eisen met betrekking tot duur en omvang.

De instelling hanteert de wettelijke (WHW) vooropleidingseisen voor toelating tot de voorgedragen bacheloropleiding. Die eisen zijn in het algemeen toereikend gebleken voor andere door de instelling verzorgde hbo-opleidingen. De verwachting is dat dit ook bij de voorgedragen opleiding het geval zal blijken te zijn.

De inhoud van het programma spoort over de hele linie goed met wat aan behoefte vanuit het werkveld wordt gevoeld dat in de opleiding aan bod zou dienen te komen. Wel kan de opleiding volgens het panel zorgen voor een meer uitgebreide verantwoording voor met de opleiding gemaakte keuzes. In de definitieve versie van het programma zou de instelling ook aandacht dienen te besteden aan de kritische studie van (1) de complexiteit aan maatschappelijke ontwikkelingen en ontwikkelingen in de gezondheidszorg die onder meer hebben geleid tot de toenemende vraag naar counselling, c.q. zelfstandig werkende counsellors, en (2) aan de profilering van de counselling(praktijk) binnen de geïnstitutionaliseerde gezondheidszorg. Deze kritische studie is volgens het panel nodig om studenten te leren reflecteren over hun eigen handelen in relatie tot ruimere maatschappelijke ontwikkelingen en tot ruimere ontwikkelingen binnen de zorg. In dit licht is het ook aan te bevelen de plaats die stage en scriptie hebben in het programma meer te expliciteren.

Het personeelsbeleid van de instelling is gericht op rekrutering van medewerkers (intern en freelance) die voldoen aan functie-eisen, die in zogenaamde functiekaarten zijn geformuleerd. Die functie-eisen zijn afgestemd op de vakinhoudelijke, didactische en technische kwalificaties die het 'blended learning' concept stelt aan de inzetbaarheid van docenten en andere medewerkers. Dat beleid spoort goed met het didactisch concept van de opleiding en met het achterliggende idee van gescheiden rollen in het onderwijsproces.

Het voor de opleiding geselecteerde docentpersoneel is goed gekwalificeerd om het onderwijs in de opleiding te verzorgen. De instelling maakt daar ook voldoende capaciteit voor vrij. Een aandachtspunt is wel de teamvorming binnen de opleiding, gelet op de inzet van veel (vervangbare) parttimers.

De opleiding vergt een grote zelfwerkzaamheid van de studenten; in dit licht beveelt het panel aan te voorzien in een groter aantal mentoren. Ook voor de docenten is de tijd scherp begroot, waardoor er buiten de tijd nodig voor de uitvoering van de onderwijsmodules, weinig tijd blijft voor extra begeleiding van studenten.

De materiële voorzieningen zijn toereikend en van voldoende kwaliteit om de opleiding te kunnen realiseren. De digitale leeromgeving vormt een essentiële pijler in het programma van de opleiding en leent zich met haar interactieve functionaliteiten goed voor het afstandsonderwijs van de instelling.

De studiebegeleiding en informatievoorziening zijn van toereikend niveau. Het panel spreekt in dit verband met name een positief oordeel uit over de mogelijkheid voor studenten om zich voorafgaand aan de opleiding te laten toetsen op het beoogde instroomniveau.

De instelling kent een integraal systeem van kwaliteitszorg voor zowel de onderwijsprocessen als de bewaking van de inhoudelijke kwaliteit van het programma. In betrokkenheid van alle bij de kwaliteitszorg belang hebbende partijen is in het systeem in toereikende mate voorzien.

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

De instelling biedt, tot slot, voldoende garanties dat studenten die zijn ingestroomd ook daadwerkelijk de gelegenheid zal worden geboden om hun studie af te ronden.

De instelling stelt in toereikende mate financiële voorzieningen beschikbaar om de opleiding te kunnen starten en continueren.

Alles overziend adviseert het panel de NVAO om positief te besluiten ten aanzien van de kwaliteit van de nieuwe opleiding hbo-bachelor Counselling van Hogeschool NTI. Sterke punten van de opleiding zijn de beoogde eindkwalificaties, in aansluiting met een sterke werkveldbetrokkenheid, de toetsvaststelling door domeindeskundigen, en de vooropzette verbinding met onderzoek via een actief lectoratenbeleid. Het didactisch concept van de opleiding maakt het mogelijk de gestelde doelstellingen adequaat te realiseren. Een aandachtspunt is de verdieping van het spanningsveld tussen beroepsprofiel en opleidingsprofiel, evenals de opleidingsspecifieke differentiatie van het 'blended learning' concept, vooral wat betreft de ondersteuning van de praktijkbegeleiding, gelet op het integratieve karakter van de opleiding.

Den Haag, 29 april 2014

Namens het panel ter beoordeling van de uitgebreide Toets nieuwe opleiding hbo-bachelor Counselling van Hogeschool NTI,

prof. dr. M. de Bie
voorzitter

mr. dr. Th.L. Bellekom,
secretaris

2 Werkwijze panel

2.1 Ter inleiding

Bij brief van 24 oktober 2013 is door Hogeschool NTI bij de Nederlands Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) een aanvraag voor een uitgebreide Toets Nieuwe Opleiding (TNO) ingediend ten behoeve van de hbo-bachelor Counselling. Bij dat schrijven heeft de instelling tevens een informatiedossier¹ overgelegd, ter nadere onderbouwing van en toelichting op de aanvraag.

Na te hebben vastgesteld dat het informatiedossier in voldoende mate geschikt was om inhoudelijk te worden beoordeeld, is van de kant van de NVAO een aanvang gemaakt met de TNO-procedure. Met het oog op een in dat verband aan haar uit te brengen advies over de kwaliteit en het niveau van de voorgedragen opleiding, is door de NVAO een panel van deskundigen samengesteld.

2.2 Samenstelling panel

Het door de NVAO ingestelde panel kende de volgende personele samenstelling:

Prof. dr. M. de Bie, voorzitter

Maria de Bie is werkzaam aan de Faculteit Psychologie en Pedagogische wetenschappen Universiteit Gent. Zij doceert onder meer sociale agogiek, sociale pedagogiek en sociaal cultureel werk en samenlevingsopbouw. Voor de NVAO nam zij deel aan een groot aantal opleidingsbeoordelingen, waaronder die van hbo-masters.

Prof. dr. J. Lowyck, lid

Joost Lowyck is emeritus hoogleraar Onderwijskunde (KU Leuven), met expertise op de onderzoeksdomeinen: onderwijstechnologie, onderwijskundig ontwerpen en lerarenopleiding. Hij heeft ruime ervaring als panellid en voorzitter van onderzoeks- en onderwijsvisitatiecommissies in Nederland en Vlaanderen.

R. Samaritter, lid

Rosemarie Samaritter is senior-therapeute dans en beweging en supervisor. Zij is werkzaam in de GGZ en doceerde in relevante beroepsopleidingen in Nederland, Duitsland en Finland. Zij maakte deel uit van verschillende visitatiecommissies creatieve therapie.

J. Selleslaghs, student-lid

Joren Selleslaghs volgt op dit moment, na eerder een master in EU Politics te hebben afgerond, een master in EU International Relations and Diplomacy Studies. Hij heeft als student-lid deel uit gemaakt van verschillende deskundigenpanels voor Toetsen nieuwe opleiding

¹ Informatiedossier, Kritische Reflectie Toets Nieuwe Opleiding bachelor Counselling, Hogeschool NTI oktober 2013.

Door het panel aldus samen te stellen werd bereikt dat binnen het panel de volgende deskundigheden waren vertegenwoordigd:

- internationale deskundigheid op het betreffende domein in de persoon van de leden de Bie, Lowyck en Samaritter;
- domeinspecifieke vak- en onderwijsdeskundigheid in de persoon van de leden de Bie en Samaritter;
- deskundigheid op het gebied van afstandsleren in de persoon van het lid Lowyck;
- werkvelddeskundigheid in de persoon van de leden de Bie en Samaritter;
- studentgebonden deskundigheid in de persoon van het lid Selleslaghs;
- visitatie- en auditdeskundigheid in de persoon van de leden de Bie, Lowyck, Samaritter en Selleslaghs.

Het panel werd bijgestaan door *drs. L. (Lisette) Winsemius*, beleidsmedewerker bij de NVAO, in functie van procescoördinator en door *mr. dr. Th. (Theo) Bellekom*, als gecertificeerd extern secretaris.

Bij de toetsing heeft het panel het Beoordelingskader voor de uitgebreide Toets nieuwe opleiding van de NVAO (Stcrt. 2010, nr. 21325) in acht genomen.

Het panel heeft zich aan de hand van de door de opleiding verstrekte documenten op de beoordeling voorbereid. Op 28 februari 2014 is het panel bij elkaar geweest. Tijdens deze bijeenkomst zijn de eerste bevindingen van de leden besproken en nadere vragen geformuleerd voor de aanvragende instelling (hogeschool NTI). Een deel van deze vragen is vervolgens naar de instelling gestuurd met het verzoek de antwoorden op deze vragen, evenals een aantal aanvullende bijlagen, voorafgaand aan het locatiebezoek bij het panel aan te leveren. In bijlage 3 van dit paneladvies is een overzicht opgenomen van documenten die het panel heeft ontvangen.

De vragen en opmerkingen die op het voorbereidend overleg werden geformuleerd, maar niet aan de instelling - ter beantwoording voorafgaande aan het locatiebezoek - werden voorgelegd, zijn door de secretaris samen gebracht in een groslijst van mondeling te stellen vragen, als input voor de verschillende gespreksrondes die voor het locatiebezoek waren voorzien.

Op 26 maart 2014 heeft het panel een locatiebezoek afgelegd. Tijdens dit bezoek heeft het panel zich in verschillende gespreksrondes van nadere informatie voorzien en zijn de vraagpunten en opmerkingen aan de orde gekomen die in het vooroverleg waren geformuleerd en door de secretaris waren geïnventariseerd in eerder genoemde groslijst. Het programma van het locatiebezoek is aan dit verslag toegevoegd in bijlage 2. Na afloop van het locatiebezoek heeft het panel de bevindingen onderling besproken en vertaald naar voorlopige conclusies. De secretaris heeft op basis hiervan een conceptadvies opgesteld dat aan de panelleden is voorgelegd voor commentaar. Vervolgens heeft het panel dit concept van commentaar voorzien, waarna de definitieve tekst is vastgesteld. Uiteindelijk zijn aan de hand van de uitkomsten per standaard beargumenteerde oordelen per onderwerp en een eindoordeel over de kwaliteit van de opleiding gegeven. Dit heeft geresulteerd in een definitief paneladvies aan de NVAO op 29 april 2014.

3 Beschrijving van de opleiding

3.1 Algemeen

Instelling:	Hogeschool NTI
Opleiding	hbo-bachelor
Variant:	deeltijd
Afstudeerrichtingen:	geen, wel uitstroomvarianten
Locatie(s):	Leiden (voor studieadviesgesprekken en praktijkdagen). Daarnaast studeren studenten online op verschillende plekken in Nederland.
Studieomvang:	240 ECTS
Sector:	gedrag en maatschappij

3.2 Profiel instelling

Hogeschool NTI profileert zich blijkens het informatiedossier als een deeltijdopleider, die studenten maximale flexibiliteit wil bieden in het doorlopen van hun opleiding. Studenten kunnen op elk moment starten met de opleiding, en op elk moment ook oefenopgaven via internet inleveren, feedback krijgen, gebruik maken van de onlinebibliotheek. Ook toetsing gebeurt op flexibele momenten, evenals de aanmelding voor de verplichte praktijkdagen. Studenten die meer klassikale ondersteuning willen bij hun opleiding kunnen eens in de twee weken of eens in de maand ondersteunende lessen volgen, aldus de instelling. Volgens opgaaf van de instelling variëren studenten in leeftijd van 25 tot 50 jaar. Voor een groot deel zijn de studenten zogenaamde 'tweedekansers', waarmee de instelling bedoelt aan te geven dat deze studenten: "direct na de middelbare school of het mbo zijn gaan werken of dat ze ooit zijn afgehaakt bij het volgen van een bacheloropleiding." Het overgrote deel van hen is werkzaam, aldus de instelling, en veelal in de beroepspraktijk van hun opleiding. Ze combineren gezin, werk, clubs en hobby's met hun studie. Zij betalen drie jaar les- en examengeld voor hun vierjarige bachelor, terwijl ze de mogelijkheid hebben om gedurende zes jaar gebruik te maken van alle studiefaciliteiten.

Hogeschool NTI biedt zeventien geaccrediteerde bacheloropleidingen, vijf associate degree opleidingen en één geaccrediteerde masteropleiding aan. In de geaccrediteerde opleidingen volgen zo'n 4.500 studenten onderwijs. Ook biedt de hogeschool onderdelen van de geaccrediteerde opleidingen als cursusmodules aan. Bij elkaar bedient Hogeschool NTI zo'n 8.500 studenten, aldus de instelling.

3.3 Profiel opleiding

Algemene context van de opleiding

Het opleidingsprofiel focust op de functie van counsellor, als professionele generalist op het gebied van de psychosociale hulpverlening. In de woorden van de instelling zelf: "iemand die op de hoogte is van de vele therapieën, culturen en levensbeschouwingen en iemand die medische basiskennis heeft". In het informatiedossier beschrijft de opleiding de counsellor als iemand die objectieve voorlichting kan geven over mogelijke therapieën en geneeswijzen die bij de cliënt zouden kunnen aansluiten, de persoonlijke kaders en de grenzen van de counselling kent waarbinnen de dienstverlening kan worden uitgevoerd en als iemand die in staat is om op de juiste manier door te verwijzen indien nodig.

De counsellor herkent signalen van sluimerende problematieken en doet hier volgens de opleiding tijdig interventie op.”

Van de bacheloropleiding tot counsellor geeft de instelling in de Kritische Reflectie de volgende korte karakteristiek: “De bacheloropleiding Counselling van Hogeschool NTI leidt mensen via een breed programma op tot startbekwame counselling professionals die gekwalificeerd zijn om diverse doelgroepen van mentaal gezonde personen te stimuleren, ondersteunen en begeleiden naar het overwinnen van situationele en/of functioneringsproblemen. Daarbij leidt de opleiding op tot ondernemerschap.”

Gedurende de opleiding wordt er aan acht breed geformuleerde, competenties gewerkt, ontleend aan beroepsprofielen die door nationale en internationale beroepsverenigingen voor counsellors zijn ontwikkeld. Bij het afstuderen beschikken startbekwame counselling professionals, naar zeggen van de instelling, over de volgende competenties: (i) is in staat tot het signaleren van probleemveroorzakende of -versterkende factoren en het preventief handelen hierin; (ii) is in staat tot het geven van voorlichting, scholing en advies; (iii) is in staat tot het - in dialoog met de cliënt - verkennen van de situationele en functioneringsproblematiek, het formuleren van de hulpvragen, het vaststellen van de doelen en het realiseren van een daarbij aansluitend counsellingstraject, alsmede het evalueren en het (eventueel) bijstellen daarvan; (iv) is in staat tot het bespreekbaar maken van gedragsverandering bij de cliënt en het in samenspraak met de cliënt realiseren daarvan (een en ander binnen het counsellingproces en naar aanleiding van de hulpvraag); (v) is in staat tot het beoordelen, evalueren en analyseren van processen en het verrichten van praktijkgericht onderzoek; (vi) heeft een hoge mate van zelfstandigheid in het beslissen, uitvoeren en analyseren in het ‘ondernemen’ (waaronder zowel een algemene proactieve houding wordt begrepen, als het zelfstandig voeren van een beroepspraktijk); (vii) beschikt over uitstekende sociale en communicatieve vaardigheden; is in staat om in een beroepsomgeving samen te werken en mee te denken over de doelen en inrichting van de organisatie; kan intern en extern communiceren op alle niveaus; (viii) beschikt over de juiste zelfsturende competenties, heeft een adequate beroepshouding en is in staat om een bijdrage te leveren aan de verdere professionalisering.

Beschrijving van het programma van de opleiding

Het opleidingsprogramma van de bachelor Counselling bestaat uit een propedeuse (jaar 1), een hoofdfase (jaren 2 en 3) en een afstudeerfase (jaar 4). Het curriculum telt in totaal 36 onderwijseenheden die allen worden afgesloten met een toets en 7 beroepsopdrachten.. De propedeutische fase biedt een oriëntatie op het werkveld van de counsellor. Door middel van deze oriëntatie krijgt de student een brede kennisbasis en een gedegen methodische basis als uitgangspunt bij het begeleiden van cliënten, aldus de instelling.

De competenties waaraan gewerkt is in de propedeutische fase worden verdiept in het tweede en derde jaar (de hoofdfase). In jaar 2 staan de werkvelden c.q. doelgroepen uit het werkveld van de counsellor, individuen en gezinnen, alsmede de bezinning op het werkveld en de beroepshouding centraal. De kennis en methodieken worden op een complexer niveau dan de propedeutische fase verworven. In jaar 3 worden met name de vakinhoudelijke en professionele competenties op bachelorniveau gebracht.

De opleiding wordt afgesloten met de afstudeerfase (jaar 4), bestaande uit een stage en de scriptie, elk met een zwaarte van 30 ECTS.

Schematisch ziet het programma van de opleiding er als volgt uit:

Onderwijseenheden bachelor Counselling		Niveau	ECTS
JAAR 1			
	Themablok 1: Oriëntatie Counselling		
1	Studie- en beroepsoriëntatie	1	2
2	Inleiding in de Counselling	1	6
3	Inleiding in de Psychologie	1	6
4	POP 1 Counselling	1	2
	Themablok 2: Methodisch werken in Counselling		
5	Basismethodiek Counselling	1	4
6	Houding van de Counsellor	1	4
7	Methoden van Onderzoek I	1	6
8	Beroepsopdracht Werkveldonderzoek	1	2
	Themablok 3: Signaleren in Counselling		
9	Anamnese	1	4
10	Diagnostiek	1	4
11	Medische basiskennis	1	8
12	Psychopathologie en Counselling	1	6
13	Communiceren en rapporteren	1	4
14	Beroepsopdracht Diagnostiek Onderzoek	1	2
JAAR 2			
	Themablok 4: Counselling aan individuen		
15	Cliëntgerichte gesprekken	2	4
16	Cognitieve Counselling	2	4
17	Counselling op gedrag	2	4
18	Creatieve Counselling	2	4
19	Beroepsopdracht Begeleidingsplan e-counselling	2	2
	Themablok 5: Counselling aan gezinnen		
20	Ontwikkelingspsychologie	2	6
21	Gespreksvoering met kinderen	2	4
22	Systeemgericht werken binnen gezinscounselling	2	4
23	Counselling bij ouderen	2	4
24	Beroepsopdracht Jeugd en Gezin	2	2
	Themablok 6: Beinning als Counselling		
25	Counselling en diversiteit	3	6
26	Verdieping medische basiskennis	3	4
27	Socialisatie	2	4
28	Methoden van Onderzoek II	3	6
29	Beroepsopdracht Interview	3	2

Onderwijseenheden bachelor Counselling		Niveau	ECTS
JAAR 3			
	Themablok 7: Professionaliseren		
30	Supervisie	3	4
31	Gezondheidspsychologie	3	6
32	Farmacologie	3	2
33	Gevorderde gespreksmodellen	3	4
34	POP II Counselling	3	2
	Themablok 8: Counselling in Organisaties		
35	Organisatiepsychologie	1	4
36	Bedrijfs counselling	1	6
37	Groepsbegeleiding	1	2
38	Trainen		
39	Beroepsopdracht Onderzoek	1	4
	Themablok 9: Ondernemende Counsellor	1	4
40	Opzetten Counsellingpraktijk	1	8
41	Personal Branding	1	6
42	Ethiek en Wetgeving Gezondheidszorg	1	4
43	Beroepsopdracht Businessplan	1	2
JAAR 4			
44	Werkervaring/stage	3	30
45	Afstudeerproject	3	30

Opleiding nieuw voor Nederland?

Volgens opgaaf van de instelling is de voorgedragen opleiding nieuw voor de instelling zelf en ook voor heel het hoger onderwijs in Nederland.

4 Opleidingsbeoordeling

4.1 Beoogde eindkwalificaties

4.1.1 Standaard 1

De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

Bevindingen

Om te bepalen aan welke eindkwalificaties een afgestudeerde counsellor zou dienen te voldoen en hoe die eindkwalificaties zouden zijn te vertalen in leerdoelen van een te ontwikkelen hbo-bachelor Counselling, heeft Hogeschool NTI vergelijkend onderzoek gedaan naar beroepsprofielen die door grote nationale en internationale beroepsverenigingen voor counsellors zijn opgesteld (Bijlage B bij het informatiedossier). Daarnaast heeft de instelling onderzoek gedaan onder een elftal respondenten uit het beroepenveld om te bezien hoe het werkveld aankijkt tegen een hbo-bachelor Counselling en welke eisen daaraan te stellen zouden zijn. Ook anderszins heeft de instelling zich, naar eigen zeggen, ingespannen om te weten te komen wat er aan wensen en ideeën bestaat omtrent een in te richten Counselling-opleiding, onder meer door raadpleging van georganiseerde denktanks, de Beroepenveldcommissie en de Curriculumcommissie. Aan de hand van het aldus uitgevoerde onderzoek heeft de instelling in kaart gebracht wat zich (recent) aan trends en ontwikkelingen heeft voorgedaan binnen het domein van de counselling, om een helder beeld te krijgen van het beroepsprofiel van een counsellor, met het oog op een op te stellen opleidingsprofiel. Binnen het beroepsprofiel onderscheidt de instelling een vijftal velden waarop een professionele bachelor counsellor werkzaam zal zijn, te weten: (i) stresscounselling; (ii) counselling aan specifieke doelgroepen; (iii) relatiecounselling; (iv) gezinscounselling en (v) groeps- en organisatiecounselling. De opgeleide bachelor wordt daarbij geacht de volgende kerntaken te vervullen: begeleiden en ondersteunen; trainen van diverse doelgroepen; samenwerken; ondernemen en professionaliseren.

Aan de hand van het aldus benoemde beroepsprofiel heeft de instelling vervolgens het profiel van de opleiding uitgewerkt, in eerste instantie door het duiden van de rollen die een bachelor counsellor geacht wordt te kunnen vervullen, te weten die van: (i) begeleider, (ii) trainer, (iii) voorlichter, (iv) onderzoeker en (v) ondernemer. En in tweede instantie door het formuleren van de met de opleiding te behalen *eindkwalificaties*, of competenties, om die rollen naar behoren te kunnen spelen in de beroepspraktijk. In § 3.3 hierboven (onder het kopje *Algemene context van de opleiding*) werden die (acht) competenties al weergegeven.

Op basis daarvan heeft de instelling het opleidingsprogramma uitgewerkt, waarbij in modules (gegroepeerd in zgn. themablokken) gewerkt wordt aan het behalen van die competenties, met in moeilijkheidsgraad opklimmende beheersingsniveaus. De competenties van de opleiding zijn nadrukkelijk gekoppeld aan de eerder genoemde beroepsrollen van een counsellor.

Per module zijn de (daarmee) te behalen competenties vertaald in leerdoelen, die op hun beurt weer de beoordelingscriteria zijn om de desbetreffende module te behalen.

De leerdoelen van (de modules van) de opleiding sluiten, naar zeggen van de instelling, aan bij de *eisen* die *internationaal* gebruikelijk aan een bacheloropleiding worden gesteld, zoals beschreven in de Dublin descriptor.

Om dat aanschouwelijk te maken heeft de instelling in een relatiematrix de Dublin Descriptoren, de eindkwalificaties van de opleiding almede de leerdoelen gekoppeld aan de modules binnen de opleiding.

De *internationalisering* komt, volgens de instelling, in het programma onder meer op de volgende manieren tot uitdrukking in: (i) het methodisch handelen en de methodische technieken die door het hele programma heen aan bod komen en die naar hun aard niet beperkt zijn tot de Nederlandse context; (ii) het werken met theoretische concepten die voortkomen uit het psychologische domein waar de theorievorming internationaal geschiedt; (iii) de thematiek van 'invloed van culturele en internationale aspecten binnen het werkveld van de counsellor die in een tweetal modules aan bod komt (iv) de mogelijkheid voor studenten om hun stage internationaal in te kleuren, en (v) de profilering die een counsellor in opleiding wordt geacht te geven aan zijn beroepsmatig functioneren, binnen - onder meer - de internationale eisen die de EAC stelt aan het beroep van counsellor.

De *onderzoekcomponent* van de opleiding komt, volgens opgave van de instelling, met name aan bod in de volgende modules en onderdelen: (i) Methoden van onderzoek, (ii) Basismethodiek Counselling; (iii) Anamnese en Diagnostiek; (iv) de diverse beroepsopdrachten; en (v) de onderzoeksbagage die een student wordt verondersteld zich eigen te maken door het schrijven van het stageverslag en de afstudeerscriptie.

Overwegingen

Het panel meent dat de eindkwalificaties van de opleiding op inzichtelijke en verifieerbare wijze door de instelling zijn geconcretiseerd. De bronnen waarvan zij zich daarbij heeft bediend, te weten: (inter)nationaal ontwikkelde beroepsprofielen, eigen werkveldonderzoek en de inbreng vanuit het beroepenveld, hebben naar het oordeel van het panel bijgedragen aan de vorming van een accuraat beeld van het domein waarbinnen een bachelor counsellor in de praktijk werkzaam is. De eindkwalificaties van de opleiding sluiten daar bij aan. Het panel beveelt aan de profilering van de specificiteit van counselling binnen het ruimere werkveld van psychosociale begeleiding scherper te stellen en de specificiteit van de counsellingopleiding duidelijker te situeren binnen het vakgebied social work. Het panel vindt dat de instelling bij de invulling van de eindkwalificaties iets meer afstand had mogen houden ten opzichte van het beroepenveld en meer plaats had mogen inruimen voor een eigen visie daarop, meer gerelateerd aan de 'body of knowledge' die in de (wetenschappelijke) literatuur over counselling tot ontwikkeling is gebracht. Het panel is van oordeel dat de opleiding zeker zal bijdragen aan een kwaliteitsverbetering en uniformering van methoden en technieken binnen een nu nog sterk versnipperd werkveld. Een specifieke bekommernis van het panel ligt in de spanning tussen opleidingsprofiel en beroepsprofiel, zoals gedragen door beroepsverenigingen binnen het werkveld. Het panel vindt het belangrijk dat meer aandacht besteed zou worden aan een meer kritische kadering van de vraag naar counseling binnen ruimere maatschappelijke ontwikkelingen en aan de positie van counselor binnen het zorglandschap. Het panel beveelt aan met de studenten te communiceren over ook binnen de opleiding gemaakte keuzes, en mee te denken over andere mogelijke invullingen, bijvoorbeeld qua benoemde werkvelden, kerntaken en rollen. Anders gezegd: de voorgedragen opleiding is *een* bachelor Counselling, niet *de* bachelor Counselling.

De opleiding is naar het oordeel van het panel qua oriëntatie onmiskenbaar een hbo-opleiding en qua niveau een bacheloropleiding. De geformuleerde leerdoelen sluiten goed aan bij wat voor hbo-opleidingen gebruikelijk is om als eisen te stellen aan te behalen competenties, vaardigheden en houding.

Het beheersingsniveau van de met de opleiding te behalen eindkwalificaties (niveau 3 in de taxonomie volgens Bloom) komt overeen met dat van een bachelor.

De met de opleiding te behalen competenties matchen goed met de generieke bachelorcompetenties, zoals die in de Dublin descriptoren zijn verwoord. Het panel is van oordeel dat de instelling met de door haar in het informatiedossier aangeleverde relatiematrix op verifieerbare wijze heeft weten aan te tonen dat alle generieke bachelorcompetenties, die de Dublin descriptoren veronderstellen dat met een bacheloropleiding worden bereikt, in het voorgedragen bachelorprogramma aan bod komen.

Conclusie: Voldoende

4.2 Programma

4.2.1 Standaard 2

De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van de beroepspraktijk.

Bevindingen

Dat het programma de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van de beroepspraktijk waarborgt, adstrueert de instelling in hoofdzaak door vooral te verwijzen naar de input die vanuit het beroepenveld is geleverd bij de invulling van het programma. De instelling refereert daarbij in eerste instantie aan de drie 'bronnen van input' die zij ook bij de bespreking van de eindkwalificaties van de opleiding (onder standaard 1) de revue heeft laten passeren, te weten: (i) de (inter-) nationale vergelijking van beroepsprofielen, (ii) het door de instelling uitgevoerde arbeidsmarktonderzoek (Hogeschool NTI, juli 2013), en (iii) de Beroepenveldcommissie, als voortzetting van de denktank waarmee de instelling de eerste oriëntatie op het beroepenveld had gedaan).

De instelling doet uitkomen dat met name deze drie bronnen van bepalende betekenis zijn geweest voor de inventarisatie van de competenties en vaardigheden waarover een afgestudeerde bachelor Counsellor voor de beroepspraktijk van de counselling zou dienen te beschikken.

De oriëntatie van de opleiding op de beroepspraktijk komt, volgens de instelling, verder ook tot uitdrukking in resp. de betrokkenheid van de (kern)docenten bij het programma en hun relatie met het werkveld, en de inzet van vakliteratuur.

Het team van docenten is vanuit het beroepenveld gerekruteerd en heeft als Curriculumcommissie in eerste instantie gewerkt aan de verdere ontwikkeling van het opleidingsprofiel en vervolgens aan de uitwerking van het opleidingscurriculum, daarbij voortdurend aangescherpt op basis van feedback vanuit de Beroepenveldcommissie, zo meldt de instelling.

De Curriculumcommissie telt zeven kerndocenten, van wie er één als hoofddocent is aangewezen en de anderen als vakdocent. De leden van de Curriculumcommissie zijn,

volgens opgaaf van de instelling, in de praktijk werkzaam als resp. counsellor, coach/trainer, behandelaar, psycholoog en docent/trainer. Ze zijn geselecteerd op basis van hun expertise, met het oog op een goede verdeling binnen het team met betrekking tot het brede werkveld van de counselling.

De geselecteerde literatuur is zoveel mogelijk aan de beroepspraktijk ontleend en/of is daarnaast gangbaar op bachelorniveau. Waar mogelijk is er aangesloten bij - voor het bacheloronderwijs - gebruikelijke standaardwerken.

Tot slot merkt de instelling nog op dat zij haar studenten, waar mogelijk, nog voorziet van aanvullend studiemateriaal dat gericht is op de actualiteit binnen het betrokken vakgebied. Zij doet dat door via de digitale leeromgeving relevante artikelen, interessante films, documentaires of boeken aan te reiken, of onder de aandacht te brengen.

Overwegingen

De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden, competenties en technieken op het gebied van de beroepspraktijk. In het informatiedossier claimt de instelling weliswaar op verschillende plaatsen dat het programma opleidt tot 'evidence based werken', maar 'evidence based ' wordt daar dan gebruikt in de betekenis van het leren gebruik maken van handelwijzen, technieken en interventies die, mede aan de hand van literatuur, kenbaar zijn. Het gaat er daarbij vooral om cliënten goed van dienst te kunnen zijn door efficiënt te werken en door in de beroepspraktijk van de counselling steeds meer gebruik te maken van standaarden en protocollen, zoals die door de vakliteratuur worden aangereikt.

Met die oriëntatie waarborgt het programma nadrukkelijk zeker wel de ontwikkeling van beroepsvaardigheden. De instelling heeft recent overigens wel een begin gemaakt met een meer onderzoeksgerichte oriëntatie, door het instellen van een tweetal lectoraten, te weten het lectoraat E-learning en het lectoraat Jeugd, gezin & samenleving. Achterliggende gedachte daarbij is geweest dat de lectoraten onderzoekslijnen uitzetten, waar onderwijsprogramma's zich, met name waar het gaat om de afstudeeropdrachten, op gaan richten. Op die manier zou, door studenten uit te voeren, veelbelovend of excellent onderzoek kunnen worden begeleid en de uitkomsten daarvan door het lectoraat worden beheerd en uitgebouwd met de resultaten van vervolgonderzoek.

Het panel heeft in het bestaande programma nog geen duidelijke verbinding met het lectoraat Jeugd, gezin & samenleving kunnen waarnemen, maar het heeft wel kunnen vast stellen dat de instelling daar zeker werk van wil gaan maken. Het panel onderschrijft deze ontwikkeling.

Conclusie: Voldoende

4.2.2 Standaard 3

De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.

Bevindingen

Dat de voorgedragen opleiding aan deze standaard voldoet adstrueert de instelling, in hoofdzaak, door te wijzen op (i) de horizontale en (ii) verticale samenhang van het programma, (iii) de herkenbare inhoudelijke inkleuring per themablok, (iv) de duidelijke relatie tussen theorie en praktijk en (v) de synthese in de modulewijzers.

In de 'modulewijzers' komen, onder meer, de volgende elementen aan de orde: de vanuit de opleidingscompetenties (eindkwalificaties) geformuleerde leerdoelen voor de desbetreffende module, de kernbegrippen waar het in de module om te doen is, de met de module te behalen competenties, de gekozen didactiek/werkwijze voor de module en de toetsvorm waarmee deze wordt afgerond.

Voor alle modules van het eerste jaar van de opleiding zijn de modulewijzers gereed, van de jaren 2 en 3 nog niet. Wel heeft het panel in het Opleidingsprofiel en het Onderwijs- en Examenreglement een overzicht gezien van beknopte inhoudsomschrijvingen, kernbegrippen, competenties, leerdoelen, literatuur en toetsvormen. In de vorm van een 'Beschrijving van onderwijseenheden Jaar 1' (Bijlage E bij het informatiedossier) heeft het panel kennis kunnen nemen van de inhoud van de modulewijzers die voor de opleiding gebruikt gaan worden.

In het opleidingsprogramma zijn diverse horizontale verbanden gelegd tussen modules, zowel in als tussen de themablokken, met als doel hiermee te komen tot een logische opbouw van kennis, houding en vaardigheden. Hierdoor is, volgens de instelling, sprake van een geleidelijke opbouw van competenties gedurende het opleidingsprogramma en is het programma tevens gericht op het realiseren van de eindkwalificaties.

De horizontale samenhang krijgt binnen het programma vooral gestalte doordat de eerste drie jaren van het curriculum zijn opgebouwd vanuit een vijftal leerlijnen, te weten: (i) Begeleiden en ondersteunen, (ii) Werken met diverse doelgroepen, (iii) Methodisch werken, (iv) Professionaliseren en (v) Sociale en communicatieve vaardigheden Counselling. Soms omvat een leerlijn meerdere themablokken integraal en doorloopt deze jaar 1, 2 en 3, in andere gevallen bestrijkt een leerlijn alleen bepaalde modules van themablokken en is de looptijd korter.

De verticale samenhang komt in het programma tot uitdrukking in de vertaling naar de praktijk die de student in jaar 4 - in cumulatieve en integratieve vorm - wordt geacht te geven aan het geleerde uit de eerste drie opleidingsjaren.

Met de 'herkenbare inhoudelijke inkleuring per themablok' doelt de instelling op de vijf beroepsrollen van bachelor Counsellor (begeleider, trainer, voorlichter, onderzoeker en ondernemer) die als oriëntatie hebben gediend bij de invulling van de negen themablokken en die aan bod komen bij uitwerking van beroepsopdrachten, de opdrachten van de praktijkdagen en bij de E-classes.

De relatie tussen theorie en praktijk komt in het programma op diverse plaatsen terug, aldus de instelling. Met name door de inzet van vakdocenten, die in de beroepspraktijk werkzaam zijn, wordt verzekerd dat bij de begeleiding van het leerproces een nadrukkelijke link wordt gelegd met de actuele beroepspraktijk, zo benadrukt de instelling. Verder wordt bij de huiswerkopdrachten (facultatief) en de voorbereidende opdrachten voor de praktijkdagen gewerkt met oefeningen aan de hand van praktijkvoorbeelden. Bij de summatieve toetsing, waarmee alle modules worden afgerond, wordt altijd gebruik gemaakt van praktijkgericht casusmateriaal. Datzelfde gebeurt bij de (negen) zgn. integratieve beroepsopdrachten die studenten verspreid over het hele programma worden geacht uit te voeren. Tot slot zijn ook de stage en de scriptie nauw gelieerd aan de beroepspraktijk. Voor de gehele afstudeerfase geldt dat studenten dan ook daadwerkelijk in de beroepspraktijk werkzaam dienen te zijn. Voor de eerste drie jaar geldt die verplichting niet.

Overwegingen

Het panel heeft kunnen vaststellen dat de eindkwalificaties adequaat zijn vertaald in leerdoelen, en wel per module. De modules van het eerste jaar hebben allen niveau 1 (volgens de classificatie van Bloom), hetgeen betekent dat ze vrijwel uitsluitend leerdoelen van het type kennis en inzicht bevatten. Het panel heeft kunnen vast stellen dat dit inderdaad het geval is. Voor jaar 2 hebben alle modules niveau-2 en bevatten hoofdzakelijk leerdoelen van het type toepassing en analyse. De jaren 3 en 4 bestaan uit leeronderdelen die (vrijwel) alle van niveau-3 zijn en leerdoelen behelzen van het type synthese, evaluatie en reflectie. Het panel waardeert die gelaagdheid in de opbouw van de competenties, vaardigheden en houding positief. Het draagt bij aan een herkenbare structuur in het programma en leidt tot een evenwichtige spreiding van aan te leren competenties over het hele programma.

De indeling van (de eerste drie jaren van) het programma in themablokken geeft het programma in horizontale zin duidelijke samenhang, doordat aan elkaar gerelateerde vakken gegroepeerd per blok aan bod komen. Positief waardeert het panel in dit verband ook de heldere modulewijzers die voor elk onderdeel van een themablok geschreven zijn. Die zullen er naar het idee van het panel zeker toe bijdragen dat de student zicht heeft op de onderlinge samenhang van de onderscheiden onderdelen van een blok.

De verticale samenhang, d.w.z. hoe de verschillende themablokken op elkaar voortbouwen, heeft het panel niet zo duidelijk in het programma terug kunnen vinden. Wat voor een deel valt te verklaren uit het feit dat het panel alleen kennis heeft kunnen nemen van de precieze inhoud van de eerste twee themablokken, die het eerste jaar vormen. Uit de door leden van de curriculumcommissie en het docententeam gegeven nadere toelichting, ter gelegenheid het locatiebezoek, is wel iets meer duidelijkheid verkregen op het punt van de verticale samenhang, maar hier ligt nog wel een punt van communicatie naar de studenten toe, zo oordeelt het panel.

In de lijn van wat het panel bij standaard 1 opmerkte over de keuzes die de instelling bij de inrichting van het programma heeft gemaakt wil het panel hier een tweetal aanbevelingen formuleren met betrekking tot de inhoud van het programma.

In het informatiedossier (pp. 11 -14) beschrijft de instelling uitgebreid de trends en ontwikkelingen die zich in algemeen maatschappelijke zin en in de gezondheidszorg in het bijzonder hebben voorgedaan en die haar ertoe hebben aangezet om tot de ontwikkeling van de voorgedragen opleiding over te gaan. Van die complexiteit aan trends en ontwikkelingen heeft het panel in het programma weinig of niets terug te vinden en evenmin waarom de instelling heeft gekozen voor een opleiding gericht op het afleveren van counsellor als zelfstandige ondernemer. De opleiding wordt sterk aangestuurd vanuit het werkveld; dit is een pluspunt, doch tegelijk opent zich hier minstens een spanningsveld tussen enerzijds de vereisten van een mede vanuit het vakgebied en ruimere ontwikkelingen binnen het beroep aangestuurde opleiding en anderzijds de belangen vanuit beroepsverenigingen. Het verdient aanbeveling dit spanningsveld uitdrukkelijker mee te nemen in de uitwerking van de opleiding. Hierdoor zou de reflectie op het eigen handelen van studenten scherper worden ingevuld.

Ook de plaats van stage en scriptie in de opleiding verdient volgens het panel meer explicitering. In dit verband merkt het panel nog op dat het vindt dat onduidelijk is waar de verantwoordelijkheid ligt voor de stage-inrichting, waar het gaat om de integratie van theorie en benodigde beroepskwalificaties en het toezicht op de realisatie daarvan.

Het panel beveelt de instelling aan om in het programma een module in te bouwen waarin: (1) aandacht wordt besteed aan even genoemde complexiteit aan maatschappelijke ontwikkelingen en ontwikkelingen in de gezondheidszorg die er (mede) toe hebben geleid

dat in samenspraak met de branchevereniging van zelfstandig opererende counsellors (de ABvC) is gekozen voor de uitwerking het programma, zoals dat voorligt en (2) tevens aandacht wordt besteed aan de counselling(praktijk) binnen de traditionele, geïnstitutionaliseerde gezondheidszorg, dus anders dan de counselling door een zelfstandig ondernemer waarvoor de voorgedragen opleiding bedoelt op te leiden.

Conclusie: Voldoende

4.2.3 Standaard 4

De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.

Bevindingen

Hogeschool NTI biedt, naar eigen zeggen, een rijke leeromgeving waarbij studenten in staat worden gesteld om het curriculum flexibel te doorlopen.

Het didactisch concept dat daarbij wordt gehanteerd duidt de instelling zelf als een 'blended opleidingsconcept, dat uit vier onderdelen bestaat, te weten: (i) Literatuur, (ii) Bekwamen, (iii) Community vorming en (iv) Certificering.

De instelling geeft in het informatiedossier een nadere uitwerking aan elk van die onderdelen, met daarbij onder meer de volgende toelichting²:

Ad (i) Literatuur

"De basis van het 'blended learning' concept van Hogeschool NTI ligt in de vakliteratuur die kennis ontsluit en vaardigheden benoemt en beschrijft. Die vakliteratuur krijgt de student aan het begin van ieder studiejaar thuisgestuurd met verschillende handleidingen."

Ad (ii) Bekwamen

"Hogeschool NTI helpt studenten om zich de bovengenoemde kennis en vaardigheden eigen te maken. Daarvoor worden de volgende tools ingezet:

- a. modulewijzers (op schrift) dan wel inleidende video's in de digitale leeromgeving als introductie en eerste oriëntatie op de diverse modules;
- b. gebruik van Efaqt ter stimulering van het lezen en leren van de literatuur; Efaqt (een onlinetool) helpt studenten om de literatuur samen te vatten, om van die samenvatting mindmaps te maken en om aan de hand van flashcards de gemaakte samenvatting te oefenen.
- c. E-modules met uitleg en oefenopgaven met directe inhoudelijke feedback op gemaakte multiple choice controlevragen;
- d. oefenopgaven met docentfeedback;
- e. praktijkdagen; het curriculum kent modules waarvoor verplichte praktijkdagen op locatie worden gegeven. Studenten bestuderen voorafgaand aan de praktijkdag literatuur en leveren een zogenoemde 'vooropdracht' in de digitale leeromgeving. Is die vooropdracht voldoende uitgevoerd, dan zijn studenten tot de praktijkdag toelaatbaar. Tijdens de training staan samenwerken, attitudevorming, discussie en uitwisseling centraal.
- f. E-classes; studenten volgen in het curriculum ook verscheidene E-classes. Een E-class kan thuis of mobiel worden gevolgd. Sommige praktijkdagen, waarbij uitwisseling, samenwerken en discussie de boventoon voeren, kunnen ook als E-class worden

² De door de instelling in de Kritische Reflectie gegeven toelichting is hier en daar enigszins verkort weergegeven.

uitgevoerd, maar dan met eigen werkvormen. De leerdoelen kunnen wel identiek zijn aan die van een praktijkdag. De toelating tot een E-class verloopt identiek aan die bij een praktijkdag. De E-class bestaat in totaal uit drie onlinebijeenkomsten, van elk anderhalf uur.

g. colleges; studenten die kiezen voor de klassikale variant van de opleiding, volgen eens in de twee weken een avond of eens in de maand een hele dag ondersteunende colleges.

h. proeftentamens; voor iedere module zijn er proeftentamens beschikbaar. Daarmee kan de student zien hoe er getoetst wordt en wat voor soort vragen er gesteld worden. “

Ad (iii) Community vorming

“Hogeschool NTI faciliteert community vorming door:

- a.* fora in de digitale leeromgeving; in de digitale leeromgeving Fronter vindt de student een drietal fora: een mentorenforum waarbij studenten studieorganisatorische vragen kunnen stellen aan de mentoren van de opleiding, een docentenforum waarbij studenten studieinhoudelijke vragen kunnen stellen aan hun docenten en een studentencafé waarbij studenten ervaringen kunnen uitwisselen met medestudenten.
- b.* studiebegeleiding door mentoren; Hogeschool NTI heeft een afdeling Studiebegeleiding waarin mentoren van de opleidingen dagelijks bereikbaar zijn voor hulp bij studieorganisatorische vragen. Studenten kunnen hun mentoren telefonisch bereiken, maar ook via e-mail en social media alsmede via het even genoemde mentorenforum in de digitale leeromgeving.
- c.* samen leren in Efaqt;
- d.* samen leren tijdens praktijkdagen en E-classes;
- e.* gebruik van LinkedIn, Facebook, etc.; studenten en docenten starten vaak eigener beweging LinkedIn- en Facebookpagina's op. Veel studenten zijn aangesloten op de Twitter berichten van Hogeschool NTI en van NTI-docenten. Informatie-uitwisseling staat hierin centraal.”

Ad (iv) Certificering

“Onder leiding van de Examencommissie wordt de gehele examinering vormgegeven. De examencommissie houdt toezicht op de beoordelingen van de toetsen en voert steekproeven uit om de kwaliteit te borgen.”

Overwegingen

Het panel is van oordeel dat het ‘blended learning’ concept waarvan de instelling is uitgegaan bij de vormgeving van de onderhavige opleiding op zichzelf een bruikbaar didactisch concept is voor het afstandsonderwijs dat de instelling aanbiedt.

Voor een opleiding die voorbereidt op een, bij uitstek, interactief beroep als dat van de counsellor lijkt dat concept minder aangewezen, zo oordeelde het panel in eerste instantie. Na kennis te hebben genomen van de interactieve functionaliteiten die de digitale leeromgeving te bieden heeft, zoals het panel is gebleken bij een demonstratie ter gelegenheid van het locatiebezoek, denkt het panel daar genuanceerder over. Het panel ziet dat het ‘blended learning’ concept geen rem hoeft te zijn op het integratieve profiel dat de opleiding beoogt. Het integratieve karakter van de opleiding kan volgens het panel wel nog aangescherpt worden: vooralsnog is duidelijk gemaakt dat deze integratie vooral via de supervisie en beroepsopdrachten gerealiseerd moet worden.

Al vindt het panel wel dat programmamanagement en de curriculumcommissie nog eens zouden moeten nagaan of aan het ‘blended learning’ concept hogeschoolbreed zo strikt en uniform de hand moet worden gehouden, of dat er - zoals in het geval van de onderhavige opleiding - toch niet uitzonderingen mogelijk zijn, met name waar het gaat om allerlei vormen van vaardigheidentraining. Meer face-to-face contacten lijken daar toch wel op hun

plaats. De instelling zou er met andere woorden goed aan doen om te bezien of voor de onderhavige opleiding niet een meer gedifferentieerde (interactieve) invulling zou kunnen worden gegeven aan het 'blended learning' concept dan zij voor het door haar aangeboden onderwijs pleegt te hanteren, bijvoorbeeld door in de onderhavige opleiding met meer contacturen te werken.

Het panel is in dit verband wel positief over de E-classes die de instelling in het programma van plan is in te brengen. Ook de studenten, met wie het heeft gesproken, waren over deze onderwijsvorm zeer te spreken; al hadden zij er zelf nog geen ervaring mee opgedaan. Ook de verplichte praktijkdagen worden door de studenten gewaardeerd.

Het vrije keuzeprogramma van de opleiding, zoals dat in het informatiedossier voor de opleiding wordt voorgespiegeld, veronderstelt naar het idee van het panel bij de student een hoog niveau aan autonome organisatie van en inzicht in het eigen leertraject, waar het gaat om het 'schakelen' van de verschillende studieonderdelen. De instelling doet er goed aan de vinger aan de pols te houden of dat 'schakelen' ook adequaat gebeurt.

Werk- en toetsvormen van het programma zijn afgestemd op de leerdoelen van onderscheiden modules van het curriculum, zo heeft het panel kunnen constateren, en sluiten goed aan bij de geformuleerde eindkwalificaties, met een in moeilijkheidsgraad opklimmend beheersingsniveau.

Conclusie: Voldoende

4.2.4 Standaard 5

Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.

Bevindingen

Voor toelating tot de opleiding geldt als vooropleidingseis het bezit van een diploma voorbereidend wetenschappelijk onderwijs of hoger algemeen voortgezet onderwijs, of een diploma van een middenkaderopleiding (niveau 4) of van een specialistenopleiding als bedoeld in artikel 7.2.2, eerste lid, van de Wet educatie en beroepsonderwijs.

De bezitter van een getuigschrift van een met goed gevolg afgelegd propedeutisch of afsluitend examen aan een instelling voor hoger onderwijs is vrijgesteld van de even genoemde vooropleidingseis.

De examencommissie kan van de vooropleidingseisen afwijken op grond van de artikelen 7.28 (vrijstelling op grond van andere diploma's), 7.29 (vrijstelling op grond van toelatingsonderzoek) en 7.30 (postpropedeutische fase) van de WHW.

Indien studenten niet aan de wettelijke vooropleidingseis voldoen, bestaat er de mogelijkheid om deel te nemen aan de 21+toelatingstoets.

Studenten kunnen gebruik maken van een intakegesprek met de daartoe aangestelde bachelorstudieadviseurs. De studieadviseurs geven een studieadvies op maat, aldus de instelling, en kunnen daarbij de student voorlichten over het verschil tussen een mbo-opleiding en een bacheloropleiding. Deze gesprekken kunnen telefonisch en face-to-face worden gevoerd. Tijdens deze gesprekken wordt bekeken of de studie in lijn ligt met de wensen en verwachtingen van de student en of het onderwijsconcept een werkbare studievorm voor de student zou kunnen zijn.

Overwegingen

Het panel stelt vast dat de instelling feitelijk de wettelijke vooropleidingseisen hanteert voor de toelating van studenten tot de voorgedragen bacheloropleiding. Die (standaard) wettelijke vooropleidingseisen zijn bij vergelijkbare bachelors die de instelling aanbiedt 'goed' voor maar 22% uitval in het eerste jaar. In het licht van dit lage uitvalpercentage sluiten de door de instelling aangeboden programma's dus kennelijk goed aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.

Het panel gaat ervan uit dat dit ook bij de voorgedragen opleiding het geval zal blijken te zijn.

Positief waardeert het panel in dit verband nog het intakegesprek waarvan studenten gebruik kunnen maken, om te zien of de opleiding voldoet aan de verwachtingen die bij hem/haar leven op het punt van de inhoud van de opleiding en de werkbaarheid van het studieconcept. Studenten die instromen weten daardoor waaraan zij beginnen en wat van hen wordt verlangd.

Conclusie: Voldoende

4.2.5 Standaard 6

Het programma is studeerbaar.

Bevindingen

Hogeschool NTI biedt de mogelijkheid aan studenten om zes jaar gebruik te maken van alle studiefaciliteiten, tegen betaling van slechts drie jaar. Om de opleiding in vier jaar af te kunnen ronden moet de student 35 uur per week gedurende 48 studieweken per jaar studeren. De instelling faciliteert dit, naar eigen zeggen, doordat de student gedurende het hele jaar gebruik kan maken van de studiefaciliteiten: "tentamen doen kan veelal iedere werkdag in twintig testcentra door Nederland, iedere dag kan de student oefenopgaven insturen en feedback ontvangen, iedere dag kan de student tentamenopdrachten insturen en een beoordeling van de docent krijgen, meerdere keren per jaar worden praktijkdagen aangeboden, iedere werkdag is het mentorenteam gedurende het hele jaar bereikbaar". Studenten doen, volgens de instelling gemiddeld 5 jaar en 8 maanden over hun studie, wat staat voor een studiebelasting van 24 uur per week gedurende 48 weken per jaar.

Studenten kunnen de opleiding flexibel en in eigen tempo doorlopen.

De student kan elk moment instromen en gedurende het gehele jaar studeren door middel van zelfstudie, met begeleiding via e-learning, contactmomenten en (waar nodig) met ondersteuning van de kant van de mentor.

Door het spreiden van het aantal toetsmomenten en het feit dat studenten niet gebonden zijn aan plaats en tijd en dus gedurende het gehele jaar kunnen studeren, is een evenwichtige spreiding van de studielast mogelijk, afgestemd op de eigen werk- en privéomstandigheden.

Uitgangspunt is dat iedere student de opleiding moet kunnen doorlopen: een werkplek is niet verplicht. Alle praktijkopdrachten zijn, naar zeggen van de instelling, uit te voeren op basis van een contextrijke casus of een fictieve organisatie. Voor bepaalde opdrachten wordt de student gevraagd de praktijk in te gaan, bijvoorbeeld voor een interview of een observatie, maar dit kan uitgevoerd worden zonder een relevante werkplek te hebben, aldus de instelling.

Gedurende de studie heeft de student in lijn met het concept 'blended learning' beperkte contactmomenten, zo stelt de instelling vast. Afhankelijk van de achtergrond van de student en de flexibele studiemogelijkheden behelst de studie 5,1% contacttijd: van de in totaal 6720 studiebelastinguren (SBU) die de opleiding telt wordt een student geacht er 6370 te besteden aan zelfstudie en 346 aan contacten. Per EC komt dat neer op één uur contacttijd (docentcontact en contact via de digitale leeromgeving), vermeerderd met de contacttijd die moet worden besteed aan praktijkdagen en E-classes, die elk één dag (8 uur) beslaan.

Als elementen die de studeerbaarheid helpen bevorderen zijn, naar zeggen van de instelling aan te merken:

- (i) de *inhoudelijke begeleiding* door de docent: de docent is per mail, telefonisch en in de digitale leeromgeving te bereiken en, via de mentor, kan er eventueel een afspraak gemaakt worden met een docent. Daarmee kan de student vraag gestuurd door complexe materie heen geloodst worden, aldus de instelling.
- (ii) de *procesbegeleiding* door de mentor: dit gebeurt zowel reactief als proactief. Dit laatste vooral in het begin van de studie. De mentor inventariseert in een eerste gesprek welke behoefte er bestaat aan individuele begeleiding en wordt ook bekeken of er behoefte is aan het opstellen van een studieplanning.
- (iii) de *digitale ondersteuning*: via de digitale leeromgeving Fronter en de onlinetool Efaqt.
- (iv) Het *lesprogramma per module*: elke module is op standaardwijze opgebouwd, aldus de instelling, en wordt middels een inzichtelijke modulewijzer aan de student gepresenteerd.

In aanvulling daarop meldt de instelling in dit verband nog dat Hogeschool NTI aan studenten die behoefte hebben aan meer contactmomenten een klassikale variant van het programma aanbiedt. Studenten die kiezen voor de klassikale variant van de opleiding, volgen eens in de twee weken een avond of eens in de maand een hele dag ondersteunende colleges. Deze colleges worden door het hele land aangeboden.

Tot slot benadrukt de instelling dat haar er veel aan gelegen is om voorzienbare studiebelemmeringen, waar mogelijk, weg te nemen. Indien tijdens het toelatingsproces wordt vastgesteld dat er sprake is van beperkingen die de student zouden kunnen belemmeren bij het volgen of succesvol afronden van de opleiding (daaronder ook verstaan functiebeperkingen), dan wordt hier specifiek in het toelatingsproces naar gekeken. Daarbij wordt ook de mogelijkheid besproken van eventueel noodzakelijke additionele studieloopbaanbegeleiding. Tijdens de opleiding is hier voor de mentor een belangrijke rol weggelegd.

Overwegingen

Het panel deelt het oordeel van de instelling dat de voorgedragen opleiding studeerbaar is vanwege, onder meer: (i) de flexibele instroom, (ii) het op eigen tempo kunnen doorlopen van het curriculum, (iii) de herkenbaarheid van de programmatische invulling doordat gewerkt wordt met themablokken en aan thema's gerelateerde modules, (iv) de mate van vakinhoudelijke begeleiding, (v) de procesbegeleiding van de kant van de mentor en de (vi) de ondersteuning via de digitale leeromgeving. Al die punten waardeert het panel als positief in het kader van de onderhavige standaard.

Een kanttekening plaatst het panel wel bij de door de instelling veronderstelde studiebelasting die een student wordt geacht te kunnen opbrengen om de opleiding in vier jaar af te ronden, namelijk 35 uur per week. Het panel acht dat niet haalbaar. Uit ervaringen van studenten in vergelijkbare NTI-opleidingen is het panel gebleken dat een

studiebelasting van 35 uur per week niet realistisch is, naast een (volledige) baan. Een belasting van max. 24 à 25 uur per week komt meer overeen met de besteding die studenten kunnen opbrengen voor een opleiding, vergelijkbaar met die van de bachelor Counselling, zo heeft het panel kunnen constateren. Dat komt neer op een studieduur van 6 jaar, met een uitloop in jaar 7. Die studieduur acht het panel realistisch. Het panel beveelt aan met studenten duidelijker te communiceren over de veronderstelde studiebelasting.

Conclusie: Voldoende

4.2.6 Standaard 7

De opleiding voldoet aan wettelijke eisen met betrekking tot de omvang en de duur van het programma.

Bevindingen

Volgens opgaaf van de instelling hanteert Hogeschool NTI de wettelijke eisen met betrekking tot omvang en duur van de opleiding. Het opleidingsprogramma is een bachelor en beslaat een minimale doorlooptijd van vier jaar, waarin een totaal van 240 ECTS kan worden behaald.

Overwegingen

Het voorgestelde programma voldoet met de berekende studiebelasting van 240 ECTS aan de minimumeis die door de WHW, qua duur, aan een hbo-bachelor wordt gesteld. Het panel heeft geen reden om aan te nemen dat de opleiding in significante zin meer of minder belasting zou behelzen dan de 240 ECTS die de instelling als belasting opgeeft. Het panel acht die opgave ook wel realistisch, gelet op de door de instelling voor de onderscheiden modules berekende aantallen uren aan resp. zelfstudie en contacturen.

Conclusie: Voldoende

4.3 Personeel

4.3.1 Standaard 8

De opleiding beschikt over een doeltreffend personeelsbeleid.

Bevindingen

De instelling licht in het informatiedossier toe dat het beleid van Hogeschool NTI ten aanzien van de inzet van personeel uiteen valt in (I) algemeen personeelsbeleid, gericht op de inzet van onderwijsondersteunend personeel en (II) beleid gericht op de inzet van docenten.

Ad I. Het onderwijsondersteunend personeel dat voor de bachelor Counselling vanuit Hogeschool NTI beschikbaar is bestaat uit resp. een Business Unit Manager/directeur, een Manager Opleidingen (hbo), een opleidingscoördinator hbo, een Manager Toetscoördinatie (hbo), een Senior medewerker Toetscoördinatie (hbo) en meerdere Medewerkers Toetscoördinatie, een Beleidsmedewerker kwaliteitszorg en onderwijsinnovatie, een Hoofd Studiebegeleiding, een Supervisor Studiebegeleiding en een team van Mentoren (hbo). Binnen het onderwijsondersteunend personeel is er voldoende onderwijskundige kennis, aldus de instelling. De concrete invulling van even genoemde onderwijsondersteunende

functies is gebeurd met gebruikmaking van zgn. functiekaarten, die ter inzage lagen bij gelegenheid van het locatiebezoek.

Voor alle medewerkers die worden ingezet binnen de bachelor Counselling wordt aan de hand van een CV en eventuele beroepservaring binnen Hogeschool NTI bekeken of zij voldoen aan de functie-eisen die gesteld zijn in de desbetreffende functieprofielen of -kaarten. Hiermee wordt een verantwoorde voortgang van de opleiding binnen de eigen organisatie geborgd, aldus de instelling. Verder wordt voor de beoordeling van vast personeel gebruik gemaakt van het reguliere bilateraal overleg met leidinggevenden en functionerings- en beoordelingsgesprekken.

Ad II. Werving en selectie van *docenten* vindt, afhankelijk van de functie, plaats conform de interne richtlijnen van de afdeling Docentenbegeleiding van Hogeschool NTI.

In de bachelor Counselling worden professionals ingezet met een vooropleiding op (post)bachelorniveau met actuele werkervaring in de beroepspraktijk van het onderdeel dat zij tijdens de opleiding als docent verzorgen, waarvoor zij materiaal ontwikkelen of waarbij ze studenten begeleiden of beoordelen. De selectie van in te zetten docenten is erop gericht om een goede verbinding te leggen tussen de opleiding en de beroepspraktijk, gerelateerd aan de onderscheiden functie die zij in het programma vervullen, aldus de instelling.

Deskundigheidsbevordering voor docenten valt, blijkens opgaaf van de instelling, uiteen in twee delen: een vakinhoudelijk deel en een onderwijskundig/didactisch deel.

Bij aanstelling is één van de belangrijkste selectiecriteria de vakinhoudelijke expertise die moet aansluiten bij het betreffende functieprofiel. Na aanstelling wordt de freelancer geacht deze deskundigheid op peil te houden.

Voor het onderwijskundig deel geldt dat er minimaal één keer per jaar relevante onderwijskundige trainingen worden aangeboden voor het docententeam. Docenten worden jaarlijks getraind in: het gebruik van de digitale leeromgeving, toetsontwikkeling (waaronder het ontwikkelen van toetsvragen en beoordelingsmodellen), het verzorgen van praktijkdagen en het beoordelen van stageopdrachten en scripties.

Eén keer per jaar worden de evaluaties van alle docenten door de afdelingen Docentenbegeleiding en Opleidingscoördinatie voorgelegd aan het opleidingsmanagement. Indien nodig, volgt er een gesprek met de betreffende hoofddocent en/of vakdocent en bij onvoldoende functioneren wordt afscheid genomen van de docent. Wanneer er met de (hoofd)docenten nieuwe afspraken worden gemaakt voor het komende jaar, wordt het functioneren daarna binnen het docententeam besproken. Bij niet goed functioneren worden er geen nieuwe afspraken gemaakt en wordt de samenwerking verbroken.

Overwegingen

Het personeelsbeleid van de instelling is gericht op rekrutering van medewerkers (intern en freelance) die voldoen aan functie-eisen, die in zogenaamde functiekaarten zijn geformuleerd. Die functie-eisen zijn afgestemd op de vakinhoudelijke, didactische en technische kwalificaties die het 'blended learning' concept stelt aan de inzetbaarheid van docenten en andere medewerkers.

Het panel is van oordeel dat dit beleid op zichzelf goed spoort met het didactisch concept van de opleiding en het achterliggende idee van gescheiden rollen in het onderwijsproces van resp.: trainer, ontwikkelaar van lesmateriaal, huiswerkdocent, toets-auteur, scriptiebegeleider en stagebegeleider. Het panel plaatst daar wel de volgende kanttekening bij. Naar het panel heeft kunnen vast stellen aan de hand van de overzichten aan rollen en de personele bezetting daarvan is bij een aantal docenten/medewerkers sprake van

vereniging van meerdere rollen bij één persoon. Het panel vindt dat de instelling dit soort personele unies zoveel mogelijk zou dienen te vermijden.

Punt van zorg en aandacht bij het rekruteren op diversiteit in expertise, zoals de instelling dat als beleid hanteert, is nog wel dat dit een spanningsverhouding kan opleveren met de idee van teamvorming. En dat kan er weer toe leiden dat ook de programmatische samenhang problematisch wordt, zeker gelet op de grote pool van (vervangbare) parttimers waarover de instelling zegt te willen beschikken, als inzetbaar voor onderwijs in de voorgedragen opleiding.

Voor het overige is het personeelsbeleid accuraat te noemen en draagt het bij aan een evenwichtige spreiding van kwaliteiten binnen het docententeam, die nodig is om het programma op niveau te kunnen draaien.

Conclusie Voldoende

4.3.2 Standaard 9

Het personeel is gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.

Bevindingen

De instelling refereert bij deze standaard in eerste instantie aan wat zij al eerder (bij standaard 8) te berde heeft gebracht over de match die zij beoogt te maken tussen ontwikkeld functieprofiel en in te zetten onderwijsondersteunend personeel en docenten. Zij benadrukt op dit punt dat zij hiermee beoogt te borgen dat het ingezette personeel gekwalificeerd is voor de vereisten zoals vastgelegd in de ontwikkelde functieprofielen.

Hogeschool NTI zet bij de opleiding docenten in verschillende rollen in, namelijk die van: hoofddocent, vakdocent, praktijkdocent en stage- en scriptieadviseur. In het verlengde daarvan kunnen docenten ontwikkelwerk verrichten (het maken van toetsen en/of studiemateriaal) en/of vakinhoudelijk begeleider zijn (nakijken, begeleiden en beoordelen). Daarnaast is er de mentorrol die door onderwijsondersteunend personeel wordt uitgevoerd. De opleiding wordt aangestuurd door een hoofddocent, die beschikt over een post-bachelorniveau en de opleiding Supervisiekunde/Psychologie heeft afgerond. De hoofddocent is inhoudelijk adviseur voor de opleiding en is aanspreekpunt voor de docenten en werkt hiervoor nauw samen met de opleidingscoördinator van de bachelor Counselling. De opleidingscoördinator beschikt over een wo-opleiding Psychologie. De hoofddocent en de opleidingscoördinator zijn, onder verantwoordelijkheid van de Manager Opleidingen Hogeschool NTI, verantwoordelijk voor de kwaliteit, de inhoud en de actualiteit van het curriculum.

Alle docenten die betrokken zullen zijn bij de opleiding, hebben bij voorkeur een sterke link met de beroepspraktijk en functioneren in ieder geval op (post)bachelorniveau. In het document 'Docentenbeleid' (ter inzage tijdens de visitatie) wordt uiteengezet hoe de kwaliteit van de docenten gemonitord wordt.

Voor de meeste van de in te zetten docenten geldt dat er langdurige contracten lopen, uitgaande van een samenwerkingsrelatie van minimaal drie jaar, uitgaande van de huidige, lopende opleidingen bij Hogeschool NTI.

Het docententeam heeft het volgende opleidingsniveau: 27,3% heeft bachelorniveau; 18,2% heeft een opleiding op post-bachelorniveau en 54,5% is academisch geschoold.

De Beroepenveldcommissie Counselling, in functie van kwaliteitsbewaker van de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma, bestaat uit vijf leden, van wie drie leden op (post)bachelorniveau functioneren en twee op masterniveau. Een lid vertegenwoordigt de beroepsvereniging ABvC (Algemene Beroepsvereniging voor Counselling).

De mate waarin de beroepspraktijk de opleiding wordt binnengehaald en het oordeel over het docententeam, wordt gemonitord aan de hand van evaluaties. Zo worden de docenten, het studiemateriaal en de toetsing geëvalueerd door de studenten. De hoofddocent neemt deze resultaten en de eigen ervaringen mee als input voor de jaarlijkse voortgangsgesprekken over de docenten met het opleidingsmanagement. Afhankelijk van de prestaties van docenten worden er, als daar aanleiding toe is, andere docenten ingezet. De verantwoordelijkheid voor dergelijke beslissingen ligt bij de Manager Opleidingen, in overleg met de hoofddocent, de afdeling Docentenbegeleiding en de Opleidingscoördinator-Counselling.

Overwegingen

Afgaande op de CV's die het panel zijn aangeleverd van de docenten die de instelling van plan is in te zetten voor de opleiding, meent het panel dat het personeel dat de instelling beoogt in te zetten van voldoende kwaliteit is om de opleiding op niveau te kunnen aanbieden.

Alle freelance professionals die als docenten zullen worden ingezet zijn in het bezit van een diploma op minimaal (post)bachelorniveau. Meer dan de helft van hen is academisch gevormd en één van hen is gepromoveerd. Allen voldoen ook aan de inzetbaarheidskwalificatie 'werkzaam zijn in de beroepspraktijk in beroepen en functies die relevant zijn voor de met de opleiding bestreken domein en expertises. De meesten van hen kunnen verder ook nog bogen op (ruime) ervaring met het verzorgen van onderwijs in psychosociale vakken, binnen Hogeschool NTI of daarbuiten (zoals voor de Stichting Counselling)..

Het panel heeft geen reden te twijfelen aan de inhoudelijke en onderwijskundige kwaliteiten van de in te zetten docenten. De instelling ziet er ook op toe dat het docerend personeel berekend is op de eisen die aan hen worden gesteld, onder meer door middel van de jaarlijkse docentevaluaties door de afdelingen Docentenbegeleiding en Opleidingscoördinatie.

Uit de Nationale Studentenenquête 2013 blijkt dat studenten een positieve waardering hebben voor het onderwijspersoneel dat de instelling voor al haar onderwijs inzet: een score van 3,5 op een schaal van 1 tot 5.

Zoals bij de *Bevindingen* van standaard 8 al werd gememoreerd werkt Hogeschool NTI met interne medewerkers in vaste dienst, die verantwoordelijk zijn voor de aansturing van het logistieke en administratieve proces van het te verzorgen onderwijs, daaronder begrepen de onderwijskundige ontwikkeling van het onderwijs, het organiseren en afnemen van de toetsen en de kwaliteitsbewaking van het onderwijs. Het gaat daarbij om professionals die goed berekend zijn op hun taak en deze vaak al enkele jaren vervullen, zo is het panel gebleken. Ook de enquêteresultaten wijzen uit dat de organisatorische realisatie van het programma naar tevredenheid is.

Conclusie: Voldoende

4.3.3 Standaard 10

De omvang van het personeel is toereikend voor de realisatie van het programma.

Bevindingen

Het bestaande docententeam van elf docenten volstaat om de opleiding door te ontwikkelen en de instromende studenten vakinhoudelijk te begeleiden, aldus de instelling. Bij de start van de opleiding wordt aan elke module een tweede docent gekoppeld zodat de docent-studentratio geborgd is. Vooral voor de modules uit jaar 2 zal de Hogeschool nog meer docenten aantrekken. De opleiding is een afstandsopleiding met flexibele instroom. Studenten kunnen iedere dag beginnen. De daadwerkelijke werkdruk kan voor de docenten daarmee van periode tot periode verschillen.

Met de docenten worden concrete afspraken gemaakt over de inzet van de uren. Indien nodig, worden de uren uitgebreid of worden meer docenten aangetrokken. Voor de onderwijsondersteunende processen is momenteel voldoende capaciteit. Het onderwijsondersteunend personeel bestaat uit een Manager Opleidingen, een Manager Toetscoördinatie, een Opleidingscoördinator, de afdeling Toetscoördinatie en het mentorenteam.

Overwegingen

De instelling heeft naar het panel toe de verzekering gegeven dat voldoende *docerend* personeel zal worden ingezet voor de realisatie van het opleidingsprogramma. Het panel heeft daar ook wel vertrouwen in, gelet op het beleid dat de instelling hanteert om per module steeds een tweede docent, als achtereenvolgende, daaraan te koppelen; voor het geval dat de instroom de verwachting overtreft of voor het geval dat de eerste docent uitvalt. Daardoor beschikt de instelling over een flexibel systeem van docenteninzet, dat in beginsel altijd toereikend is om in de onderwijsvraag te voorzien.

Gemeten naar de financiële honorering die de instelling hanteert voor het door de freelancers verzorgde onderwijs, schat het panel in dat er naast het eigenlijke onderwijs en de daarin voorziene contactmomenten weinig marges voor de docenten zijn bemeten voor verdere begeleiding van de studenten. Het panel waardeert dat op zich niet negatief, maar geeft de instelling in overweging daar wat meer (vergoede) ruimte voor in te bouwen.

Ook het interne, *onderwijsondersteunende* personeel dat de instelling voor de opleiding zegt te zullen inzetten, is naar het oordeel van het panel in beginsel toereikend voor de realisatie van het programma.

Wel plaatst het panel daar één kanttekening bij. Het panel heeft er kennis van genomen dat Hogeschool NTI werkt met 6 mentoren die hogeschoolbreed worden ingezet voor alle opleidingen die de instelling aanbiedt. Afgezet tegen de totale populatie die Hogeschool NTI aan studenten heeft te bedienen, te weten: 8.500 studenten, is het aantal van 6 mentoren naar het oordeel van het panel aan de krappe kant. Per mentor betekent dit immers dat gemiddeld zo'n 1410 studenten per mentor moeten worden bediend.

De mentoren, die het panel bij gelegenheid van het locatiebezoek heeft gesproken, zeiden overigens zelf dit niet als een knelpunt te ervaren. De instelling doet er naar het oordeel van het panel niettemin goed aan dit punt van mogelijk te grote werkbelasting toch wel in de gaten te houden.

Conclusie: Voldoende

4.4 Voorzieningen

4.4.1 Standaard 11

De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.

Bevindingen

De instelling stelt voorop dat de belangrijkste materiële voorziening voor de opleiding de digitale leeromgeving (Fronter) is. Kern van het 'blended learning' concept dat Hogeschool NTI voor haar onderwijs hanteert vormt immers de zelfstudie aan de hand van vakliteratuur, en studenten moeten daar optimaal bij worden ondersteund, aldus de instelling. Dat nu stelt hoge eisen aan de leeromgeving, die bij Hogeschool NTI in hoofdzaak een digitale is. De digitale leeromgeving maakt het mogelijk om de traditionele isolatie van de 'afstandsstudent' te doorbreken en allerlei vormen van communicatie en samenwerking in het onderwijs te integreren. Het begrip 'afstand' wordt hierdoor steeds betrekkelijker, terwijl de voordelen van plaats- en tijdonafhankelijk studeren in stand blijven, aldus de instelling.

De digitale leeromgeving zal in de eerste plaats gebruikt worden om (actuele) informatie constant voor de student beschikbaar te maken. Door middel van mededelingen en forumberichten kan de student altijd op de hoogte blijven van de ontwikkelingen binnen de opleiding.

Daarnaast zet Hogeschool NTI, met behulp van de digitale leeromgeving, een aantal tools in ter ondersteuning van het leerproces van de student.

Die 'tools' (die ook bij standaard 4 al ter sprake kwamen) zijn: (i) de *modulewijzers* en de *inleidende video's*, (ii) *Efaqt*, (iii) de *E-modules*, de *E-classes* en de digitale bibliotheek, waar relevante internationale vakliteratuur kan worden geraadpleegd.

Verder is er in de digitale leeromgeving een aparte *Actualiteitenpagina* aangemaakt waarop bijvoorbeeld links staan naar interessante artikelen, films, websites, e.d. die ingaan op actualiteiten die spelen in het werkveld.

De opleiding beschikt verder op de locatie van Hogeschool NTI in Leiden over voldoende lokalen en andere ruimtes waar de studieadviesgesprekken plaatsvinden en waar de praktijkdagen worden georganiseerd, aldus de instelling.

Voor externe locaties geldt dat Hogeschool NTI deze selecteert aan de hand van criteria op het gebied van bereikbaarheid (en parkeermogelijkheden), toegankelijkheid, het leslokaal zelf met de daarbij behorende faciliteiten (flipover, beamer e.d.) en cateringmogelijkheden.

Overwegingen

Het panel heeft, mede op basis van eigen waarneming op locatie, kunnen vaststellen de huisvesting en de voor de opleiding getroffen materiële voorzieningen toereikend zijn voor het realiseren van het programma.

De digitale omgeving voorziet in de vereiste tools om het 'blended learning' concept, dat aan de opleiding ten grondslag ligt, te kunnen realiseren. Het panel heeft voorafgaand aan het locatiebezoek toegang gekregen tot de digitale leeromgeving en heeft tijdens het locatiebezoek, middels een PowerPoint-presentatie, kennis genomen van de functies en mogelijkheden die de digitale omgeving Fronter te bieden heeft voor de voorgedragen opleiding, zowel in informatieve, interactieve als begeleidende zin.

Uit door de instelling ter gelegenheid van het locatiebezoek nader verstrekte informatie, is het panel gebleken dat Hogeschool NTI de online-onderdelen van Fronter nog verder vorm en invulling wil gaan geven.

De accommodatie die de instelling op de verschillende locaties voor de opleiding beschikbaar heeft, is - afgaande op de eisen die de instelling stelt aan bereikbaarheid, toegankelijkheid en kwaliteit van faciliteiten - voldoende tot goed te noemen.

Conclusie: Voldoende

4.4.2 Standaard 12

De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.

Bevindingen

De mentoren zijn de gehele werkweek via telefoon, mail en digitale leeromgeving bereikbaar voor studenten voor het beantwoorden van vragen. De mentoren ondersteunen de studenten bij hun onderwijsproces. Docenten beantwoorden vragen van studenten over de lesstof, het huiswerk, bij voorkeur op het forum ten einde alle studenten te laten profiteren van feedback en hints en tips van de docent. Tijdens het panelbezoek werd aangegeven dat het gaat om vragen die op een forum die via de digitale leeromgeving worden gesteld. Telefonisch en/of e-mailcontact van studenten met docenten wordt vermeden en is in principe niet mogelijk.

In ieder themablok beantwoorden studenten vragen over de literatuur (huiswerk en toetsing) en over de toepassing van de opgedane kennis in de concrete situatie (beroepsopdrachten en praktijkdagen). Ook is reflectie standaard onderdeel van de beroepsopdrachten. De student reflecteert op wat hij geleerd heeft binnen het themablok en de uitwerking van de opdracht. De docent die het huiswerk en de reflecties beoordeelt, geeft de student hierbij opbouwende feedback. De stage- en scriptieadviseurs geven ook feedback op de leerervaringen van de student tijdens het begeleiden van de student in de stageperiode en de afstudeerfase.

Het contact met de student wordt vastgelegd in het onderwijs- en informatiesysteem. Zo weet de mentor van elke student wat er eerder is besproken, hoe de studievoortgang van de student is en waar de mentor wellicht op moet inspelen. Indien nodig bespreekt de mentor het een en ander met de (hoofd)docenten van de opleiding.

De informatievoorziening vindt voornamelijk plaats in 'Fronter', de digitale leeromgeving en in 'MijnNTI', een aanverwant digitaal systeem.

Alle relevante actuele studie-informatie kan de student vinden in de digitale leeromgeving. In het aanverwante systeem 'MijnNTI' kunnen studenten zich digitaal inschrijven voor de tentamens. Studenten kunnen daar ook een overzicht van hun behaalde studiepunten raadplegen.

Overwegingen

Het panel heeft aan de hand van de door de instelling aangeleverde informatie en de bevindingen waartoe zij tijdens het locatiebezoek in dezen is gekomen, kunnen vaststellen dat de studiebegeleiding van en de informatievoorziening aan studenten voldoet aan de behoefte die in dezen bij studenten bestaat. Niettemin verdient het volgens het panel aanbeveling te voorzien in een groter aantal mentoren, en voldoende begeleidingstijd voor docenten, buiten de uitvoering van de onderwijsmodules op zich. De beperkte capaciteit van

mentoren en docenten heeft directe invloed op de beschikbare studiebegeleiding, en houdt aldus een beperking in, die aandacht verdient.

Conclusie: Voldoende

4.5 Kwaliteitszorg

4.5.1 Standaard 13

De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.

Bevindingen

Hogeschool NTI kent een kwaliteitszorgstelsel dat - na actualisering in 2011 - uit vijf onderdelen bestaat, te weten: (i) cyclisch werken volgens de PDCA-cyclus, zoals beschreven in het ISO-handboek van Hogeschool NTI; (ii) interne evaluatie van de processen van Hogeschool NTI aan de hand van de beoordelingsindicatoren die te vinden zijn in hoofdstuk 7 van de WHW; (iii) interne opleidingsevaluaties; (iv) interne en externe kwaliteitsbeoordeling van de bedrijfsvoering in het kader van ISO-certificering en (v) externe kwaliteitsbeoordeling via NVAO-accreditatie.

Het kwaliteitszorgstelsel van Hogeschool NTI is - als systeem van kwaliteitsmanagement in de zin van NEN-EN-9001: 2008 - zelf ook gecertificeerd (in 2009). In januari 2012 heeft een hercertificering plaats gevonden, die geleid heeft tot een nieuw ISO-90001 certificaat dat geldig is tot 2015.

Bij de beschrijving van het kwaliteitszorgstelsel, zoals Hogeschool NTI dat kent, geeft de instelling in een tabel weer welke documenten per fase van de PDCA-cyclus worden geproduceerd en wie daarvoor de verantwoordelijkheid dragen.

Ook geeft de instelling in een schematisch overzicht aan welke bronnen van belang zijn als input voor de uiteindelijke verbeterplannen, wie in het proces daar naartoe verantwoordelijk zijn voor het formuleren van verbeteracties, de prioritering daarin en de rapportage over de voortgang van de verbeteracties.

Een belangrijke rol in het geheel van het kwaliteitszorgstelsel nemen de evaluatie-instrumenten in. De instelling geeft in het informatiedossier een uitputtend overzicht van de evaluatie-instrumenten waarvan zij, ter bewaking van de kwaliteit van haar onderwijs, gebruik maakt. De volgende instrumenten passeren daarbij de revue: (i) de Nationale Studenten Enquête (NSE), (ii) de studenttevredenheidsenquêtes die zij uitvoert naar resp. de kwaliteit van de tentamens, de praktijkdagen, de stage en het afstuderen, (iii) de enquêtes die incidenteel plaatsvinden op initiatief van de Studentenraad, (iv) de jaarlijkse docenttevredenheidsonderzoeken, (v) de eveneens jaarlijkse medewerkers tevredenheidsonderzoeken, (vi) de evaluaties die door de Beroepenveldcommissie wordt uitgevoerd op het punt van de aansluiting van het programma met het werkveld (vii) de evaluaties die door de Curriculumcommissie van een opleiding geregeld worden uitgevoerd op het punt van de aansluiting van de inhoud van het curriculum met de te behalen eindkwalificaties, (viii) ook alumni worden (via een digitale enquête) betrokken bij de evaluatie van het curriculum, met name op het punt van de aansluiting van het programma op de arbeidsmarkt.

Tot slot geeft de instelling aan dat voor het genereren van verbeterpunten ook de bestaande overlegstructuur binnen Hogeschool NTI, als zodanig, een belangrijke bron van informatie vormt. Belangrijke overleggen in dit verband zijn volgens haar: de vergaderingen van de Examencommissie, het docentenoverleg, het curriculumoverleg, de jaarlijkse docententrainingen, het overleg Studentenraad, het overleg van de Klachtencommissie en de vergaderingen van de Beroepenveldcommissie en de Raad van Advies.

Overwegingen

Het panel heeft kunnen vaststellen dat de instelling beschikt over een - in een handboek beschreven - systeem van kwaliteitszorg ten aanzien van zowel de bedrijfsprocessen als de inhoud van het door haar verzorgde onderwijs in (onder meer) de voorgedragen opleiding. Het systeem is ISO gecertificeerd en levert, door een uitgebreid instrumentarium aan evaluaties en metingen, bruikbare gegevens op die de basis vormen voor te nemen concrete verbeteracties.

In het kwaliteitszorgstelsel is volgens het panel op inzichtelijke wijze verankerd bij wie de verantwoordelijkheid ligt voor de onderscheiden stappen in het proces van kwaliteitszorg: van het verzamelen van de gewenste gegevens, de beoordeling van de resultaten van gehouden evaluaties en metingen, tot het opstellen van verbeterplannen en de rapportage over de voortgang daarvan.

Het panel heeft vastgesteld dat het kwaliteitszorgstelsel is opgezet vanuit het PDCA-model en doorloopt alle niveaus in de organisatie: van strategisch (CvB) en tactisch (Opleidingsmanagement en afdeling Kwaliteitszorg en Onderwijsinnovatie) tot operationeel (de hoofddocenten van de afzonderlijk opleidingen, in samenspraak met het Opleidingsmanagement).

Streefcijfers en te bereiken doelstellingen worden op hogeschoolniveau verwoord in het jaarplan van de Hogeschool NTI. Deze vormen onder meer de leidraad voor te formuleren verbeterplannen, naar aanleiding van gehouden evaluaties en metingen.

Het cyclisch proces van kwaliteitszorg werkt naar de beleving van alle betrokkenen naar behoren.

Naar het oordeel van het panel beschikt de instelling met dat al over een toereikend stelsel van kwaliteitszorg om te garanderen dat de bedrijfsprocessen en het verzorgde onderwijs van voldoende niveau is.

Conclusie: Voldoende

4.5.2 Standaard 14

Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissie, medewerkers, studenten, alumni en het afnemend beroepenveld van de opleiding actief betrokken.

Bevindingen

Hogeschool NTI gebruikt diverse bronnen van input bij de evaluatie van het onderwijsprogramma, zoals hierboven - bij standaard 13 - reeds werd beschreven.

Studenten, docenten, examencommissie, medewerkers, beroepenveld en alumni worden nadrukkelijk betrokken bij de evaluatie van het onderwijsprogramma, aldus de instelling.

De enquêteresultaten worden gedeeld met het Opleidingsmanagement, de Examencommissie, de Onderwijsondersteuning, alsmede met de hoofd- en vakdocenten. De betrokkenen hebben een actieve bijdrage bij de uitvoering van de verbeteracties. Studenten en docenten worden door de instelling middels een nieuwsbrief geïnformeerd

over de uitslagen van de NSE, c.q. het docententevredenheidsonderzoek. Daarnaast is de NSE ook een agendapunt voor de Studentenraad.

Naast het communiceren van de resultaten van de NSE is er sinds 2009 ieder kwartaal een digitale nieuwsbrief voor docenten en een nieuwsbrief voor studenten om iedereen te informeren over wat binnen Hogeschool NTI en de opleidingen speelt.

Naast de mogelijkheid om input via diverse kanalen te geven ten aanzien van de verbetering van de kwaliteit van de opleiding, hebben studenten de mogelijkheid een bezwaar- en beroepsprocedure te starten als zij ontevreden zijn over de kwaliteit. De registratie van de klachten en bezwaren vindt plaats in een meldingssysteem. Door dit meldingssysteem is het mogelijk om de afhandeltermijn te waarborgen en het aantal klachten per onderwerp en opleiding te analyseren. Het aantal en het soort klachten wordt door het opleidingsmanagement maandelijks besproken en één keer per kwartaal door een Klachtencommissie. Waar nodig wordt zorg gedragen voor preventieve maatregelen.

De examencommissie analyseert na elke examenronde de resultaten van de studenten en neemt -indien nodig - maatregelen om (de toetsing van) het onderwijsprogramma te verbeteren.

Daarnaast stelt het College van Bestuur jaarlijks de Onderwijs- en Examenreglementen per opleiding vast, na raadpleging van de Examencommissie.

Tot slot bieden ook de Beroepenveldcommissie en de Raad van Advies input ter verbetering van de interne kwaliteit. De rol van de Beroepenveldcommissie kwam in dit verband al bij standaard 13 ter sprake. Voor de Raad van Advies ligt hier vooral een taak op het punt van de beoordeling van belangrijke documenten, zoals die inzake het toetsbeleid en de streefcijfers voor de kwaliteitszorg.

Overwegingen

Het panel is van oordeel dat het stelsel van interne kwaliteitszorg in voldoende mate voorziet in het betrekken van alle belanghebbende partijen bij het kwaliteitsproces. De onderscheiden 'stakeholders' (intern en freelance personeel, studenten, afnemend beroepenveld en examencommissie), met wie het panel bij gelegenheid van het locatiebezoek heeft gesproken, gaven aan dat er goed naar hen geluisterd wordt en dat de instelling werk maakt van door hen – gevraagd of ongevraagd – aangedragen verbeteringsuggesties. Met name de inbreng die studenten via de Studentenraad hebben, werd door dezen als zeer positief gewaardeerd.

Conclusie: Voldoende

4.6 Toetsing

4.6.1 Standaard 15

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Bevindingen

Het toetsbeleid wordt per opleiding geconcretiseerd in het Opleidingsprofiel van de opleiding.

(-) eerste oriënterende jaar bestaat uit 14 toetsen, waarvan 6 tentamens, 4 praktijkdagen/ E-classes, 2 tentamenopdrachten en 2 integratieve beroepsopdrachten;
(-) tweede verbredende jaar bestaat uit 15 toetsen, waarvan 2 tentamens, 5 praktijkdagen/ E-classes, 5 tentamenopdrachten (thuisopdracht) en 3 integratieve beroepsopdrachten;
(-) derde verdiepende jaar bestaat uit 14 toetsen, waarvan 4 tentamens, 4 praktijkdagen/ E-classes; 3 tentamenopdrachten en 3 integratieve beroepsopdrachten;
(-) vierde jaar wordt getoetst aan de hand van de stage (inclusief 2 beroepsopdrachten) en het afstuderen, met 1 praktijkdag Onderzoek en Afstuderen.

Elk themablok van de bachelor Counselling, wordt getoetst aan de hand van een integratieve beroepsopdracht. Door het eigen maken van de leerdoelen per module, kan de student tijdens de integratieve beroepsopdracht laten zien dat hij de competenties uit het themablok in voldoende mate heeft ontwikkeld. Daarnaast wordt een aantal generieke bachelorcompetenties nadrukkelijk getoetst via de integratieve beroepsopdrachten. De stage wordt afgerond door een stageverslag met uitwerking van twee aanvullende beroepsopdrachten. De meesterproef is de scriptie met de verdediging, waarvan de verdediging kan worden afgerond nadat alle modules uit de opleiding met een voldoende zijn afgerond. De criteria voor stage en scriptie zijn vooralsnog algemeen uitgewerkt, en nog niet opleidingsspecifiek.

De Examencommissie, hogeschoolbreed ingezet, komt ten minste zes keer per jaar bijeen om door een steekproef 10% van de toetsbeoordelingen te controleren op kwaliteit. Dat wil zeggen of in de toetsing (de toets, de uitwerking en de beoordeling) het bachelorniveau waarneembaar is en of de voorgeschreven criteria adequaat worden gehanteerd door middel van de beoordelingsprotocollen.

De commissie beoordeelt tevens de interne consistentie binnen en tussen de toetsbeoordelingen. Toetsbeoordelingen die buiten bepaalde richtlijnen vallen, worden door de ambtelijk secretaris voorgelegd aan de voorzitter van de Examencommissie. Deze richtlijnen betreffen het slagingspercentage of het gemiddelde cijfer van de toetsbeoordeling. De voorzitter beoordeelt of een tweede beoordeling nodig is. Indien een tweede beoordeling volgt, beslist de voorzitter van de Examencommissie over de definitieve beoordeling. De voorzitter kan de Examencommissie inschakelen om te komen tot een eindoordeel. Alle bevindingen worden gebruikt voor het verbeteren van de inhoudelijke kwaliteit en het proces rondom de toetsing.

Naast het steekproefsgewijs herbeoordelen van toetsbeoordelingen ten behoeve van kwaliteitsverbetering en het vooraf controleren/vaststellen van toetsen en beoordelingen, geeft de Examencommissie ook gevraagd en ongevraagd advies met betrekking tot de inhoud van de toetsing, het toetsbeleid en de toetsprocedures. De examencommissie gaf tijdens het panelbezoek aan ook de scripties steekproefsgewijs te zullen controleren.

Overwegingen

Aanvankelijk had het panel de indruk dat de toetsing feitelijk de opleiding aanstuurde. Uit de beschrijving van de programmaonderdelen, de notitie Toetsbeleid en de Trainingswijzers, waarvan het panel heeft kennis genomen, kwam het beeld naar boven van een opleiding die in hoofdzaak was opgetuigd als een toetsgebouw, waar het er vooral op aankwam om via summatieve toetsen het behaald zijn van de met de leerdoelen geformuleerde competenties 'af te vinken'.

Aan de gesprekken met, onder meer, leden van de examencommissie, het docententeam en de curriculumcommissie heeft het panel daar toch wel een ander, meer genuanceerd, beeld aan overgehouden. Toetsing neemt in het programma zeker wel een belangrijke

plaats in, maar daarop is het onderwijs niet primair ingericht of afgestemd, zo is het panel gebleken. Het programma bedoelt een integratief geheel te bieden van aan te leren cognitieve elementen, vaardigheden, methodieken en professionele houding, waarbij de toetsen dienen als - ook voor de student - herkenbare, momenten van studievoortgang en reflectie op het eigen functioneren.

Het panel vindt wel dat veel van de formatieve toetsen en beoordelingsmomenten in het programma te vrijblijvend zijn. Volgens het panel 'kunnen' studenten in dit opzicht heel veel, maar 'hoeven' dat niet. De instelling zou er goed aan doen wat meer evenwicht aan te brengen tussen formatieve en summatieve toetsvormen en -momenten.

Ook zou de instelling er goed aan doen, waar dat mogelijk is, meer aandacht te besteden aan reflectieopdrachten in het programma. Waar in het programma van de bachelor bijvoorbeeld intervisie en supervisie aan bod komen [modules 29 en 30 van het programma] zou de instelling, naar het oordeel van het panel, er beter aan doen om te werken met *reflectieopdrachten*, in plaats van met resp. een beroepsopdracht en een persoonlijk ontwikkelplan [zie ook de *Overwegingen* bij standaard 4].

Het toetsprogramma van de opleiding maakt op het panel verder een doortimmerde indruk.

Bij een paar zaken plaatst het panel nog wel een kritische kanttekening.

Zo heeft het panel vastgesteld dat zowel de stage- als scriptiehandleiding generieke beschrijvingen bevatten. Het panel is van oordeel dat deze handleidingen niet alleen in de uitvoering, maar ook in de handleiding zelf een opleidingsspecifieke invulling dienen te krijgen, met name ten aanzien van de daaraan - vanuit de beroepspraktijk en het vakgebied - te stellen eisen en beoordelingscriteria. In de stagehandleiding zou verder ook een sterkere positionering van het werkveld bij de begeleiding en beoordeling op zijn plaats zijn.

Conclusie: Voldoende

4.7 Afstudeergarantie en financiële voorzieningen

4.7.1 Standaard 16

De instelling geeft aan studenten de garantie dat het programma volledig kan worden doorlopen en stelt toereikende financiële voorzieningen beschikbaar.

Bevindingen

Afgaande op wat de instelling in het informatiedossier hieromtrent vermeldt, garandeert Hogeschool NTI dat iedere ingeschreven en betalende student de opleiding bachelor Counselling kan voltooien binnen een termijn van zes jaar. Dat houdt, naar zeggen van de instelling, in dat gedurende die periode alle collegedagen en instructiedagen worden aangeboden en dat er gedurende die periode een docententeam is dat alle benodigde diensten kan leveren. Hogeschool NTI is bereid, bij wijze van inspanningsverplichting, studenten eventueel elders te plaatsen, indien daar aanleiding voor zou zijn.

Hogeschool NTI heeft het Duitse Cornelsen als moederbedrijf, één van Europa's grootste aanbieders van afstandsonderwijs en daarnaast een belangrijke uitgeverij voor studieboeken in het Duitse taalgebied. Cornelsen heeft een budget voorgelegd gekregen, waarin de investeringen zijn samengevat die nodig zijn om de opleiding geaccrediteerd aan te kunnen bieden.

Op basis van de gezonde bedrijfseconomische situatie van Hogeschool NTI en het moederbedrijf zal Hogeschool NTI in staat zijn om de financiële lasten met de daaraan

gekoppelde personele inzet te dragen op een wijze die de continuïteit niet in gevaar zal brengen, aldus de instelling.

De financiële voorzieningen voor de gecalculeerde negatieve resultaten zijn voldoende voor dekking van mogelijke (aanloop)verliezen, aldus de instelling. Hogeschool NTI heeft, naar zeggen van de instelling, voldoende ruimte om eventuele negatieve exploitatieresultaten te dragen. Hogeschool NTI heeft zeventien geaccrediteerde bacheloropleidingen en één geaccrediteerde masteropleiding die voldoende instroom hebben om financieel goed te kunnen draaien; en daarmee kunnen ook eventuele aanloopverliezen worden gedragen, aldus de instelling.

Overwegingen

Met de garantie die de instelling in het informatiedossier verwoordt ten aanzien van het volledig kunnen doorlopen van de opleiding, voldoet de opleiding naar het oordeel van het panel aan de onderhavige standaard.

Voor zover het panel heeft kunnen vaststellen is de financiële positie van de instelling inderdaad een gezonde en toereikend om de voorgedragen opleiding te kunnen implementeren en continueren. De afgegeven afstudeergarantie acht het panel, in het licht van de getroffen voorzieningen en de afdekking van eventuele aanloopverliezen, dan ook een reële.

Conclusie: Voldoende

4.8 Algemene conclusie over de kwaliteit van de opleiding

De kwaliteit van de nieuwe opleiding is voldoende. Het gaat om een helder gestructureerde opleiding, die op een aantal aandachtspunten nog verdiept kan worden, doch waarvoor de mogelijkheden tot deze verdieping in aanzet aanwezig zijn. Deze aandachtspunten betreffen het kritisch hanteren van de spanning tussen opleidingsprofiel en beroepsprofiel, de verdergaande versterking van de samenhang in het programma, en de opleidingsspecifieke differentiatie van het didactisch concept.

Het panel beveelt de opleiding aan om

- Het spanningsveld tussen opleidingsprofiel en beroepsprofiel sterker in de opleiding te zetten, zodat studenten explicieter aangemoedigd worden tot kritische reflectie over hun eigen handelen;
- De beroepsspecifieke oriëntatie en de samenhang in het programma te verhogen door een opleidingsgedifferentieerde explicitering van stage en afstudeerscriptie;
- Het ‘blended learning’ concept opleidingsspecifiek in te zetten, vooral wat supervisie betreft, en te voorzien in ruimere mogelijkheden tot studiebegeleiding buiten de modules om.

Ten aanzien van alle standaarden is het oordeel van het panel ‘voldoende’. Daarmee is ook het totaal oordeel van het panel ten aanzien van de voorgedragen opleiding positief: zij voldoet aan de basiskwaliteit, die - ook naar internationale maatstaven - redelijkerwijs verwacht mag worden van een bacheloropleiding binnen het hoger onderwijs.

5 Overzicht oordelen

Onderwerp	Standaarden	Oordeel
1 Beoogde eindkwalificaties	1. De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	V
2 Programma	2. De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk	V
	3. De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken	V
	4. De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken	V
	5. Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten	V
	6. Het programma is studeerbaar	V
	7. De opleiding voldoet aan wettelijke eisen met betrekking tot de omvang en de duur van het programma	V
3 Personeel	8. De opleiding beschikt over een doeltreffend personeelsbeleid	V
	9. Het personeel is gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma	V
	10. De omvang van het personeel is toereikend voor de realisatie van het programma	V
4 Voorzieningen	11. De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma	V
	12. De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten	V
5 Interne kwaliteitszorg	13. De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen	V
	14. Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissie, medewerkers, studenten, alumni en het afnemend beroepenveld van de opleiding actief betrokken	V
6 Toetsing	15. De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing	V
7 Afstudeergarantie en financiële voorzieningen	16. De instelling geeft aan studenten de garantie dat het programma volledig kan worden doorlopen en stelt toereikende financiële voorzieningen beschikbaar	V
Algemene conclusie		V

V = voldoende O = onvoldoende

Bijlage 1: Samenstelling panel

prof. dr. M. de Bie, *voorzitter*

Maria de Bie (1951) is doctor in de staats-en bestuurswetenschappen (Universiteit Gent, 1988). Zij is sinds 1974 verbonden aan de Universiteit Gent, eerst als wetenschappelijk onderzoekster en actueel als lid van het zelfstandig academisch personeel binnen de Faculteit Psychologie en Pedagogische wetenschappen. Zij doceert sociale agogiek, sociale pedagogiek, sociaal cultureel werk en samenlevingsopbouw en, in samenwerking met Rudi Roose, jeugdbescherming en bijzondere jeugdbijstand. De focus van haar onderzoek ligt op de sociaal pedagogische studie van sociaal werkpraktijken en op de relatie tussen hulp en recht in diverse domeinen van het sociaal werk. Voor de NVAO nam zij deel aan een groot aantal opleidingsbeoordelingen waaronder een aantal hbo-masters

prof. dr. J. Lowyck, *lid*

Joost Lowyck (1941) is emeritus hoogleraar Onderwijskunde KU Leuven. Hij was voorzitter van het Onderzoekscentrum voor Educatieve technologie (Educatec) en codirecteur van het Centrum voor Instructiepsychologie en - technologie (CIP&T). Zijn onderzoeksdomeinen zijn onderwijstechnologie, onderwijskundig ontwerpen en lerarenopleiding. Hij was stichtend lid en voorzitter van de International Study Association on Teachers and Teaching (ISATT), academisch verantwoordelijke voor de Dienst Universitair Onderwijs KU Leuven, voorzitter van het Departement Pedagogische wetenschappen, voorzitter van het Academisch Vormingsinstituut Leraren KU Leuven, en decaan van de Facoltà di Psicologia, Università Telematica Internazionale Uninettuno, Roma. Hij heeft sinds 1993 ruime ervaring als panellid en voorzitter van onderzoeks- en onderwijsbeoordelingen in Nederland en Vlaanderen (VSNU, QANU, NQA, AeQui, NVAO, Vhora, Vliir).

R. Samaritter, *lid*

Rosemarie Samaritter (1956) is senior danstherapeute en supervisor met registraties bij de Federatie Vaktherapeutische Beroepen en de Landelijke Vereniging voor Supervisie en Coaching (LVSC). Sinds 1978 werkt zij als therapeute en supervisor in de geestelijke gezondheidszorg, en vanaf 1992 daarnaast ook vanuit haar eigen praktijk. Haar opleidingsachtergrond omvat (i) conservatoriumopleiding in het vak Ritmiek, (ii) opleiding Moderne Dans aan de theaterschool in Amsterdam, (iii) postdoctorale opleiding Integratieve Bewegingstherapie aan de Vrije Universiteit te Amsterdam. Daarnaast heeft zij buiten Nederland opleidingen gevolgd op gebied van bewegingsdiagnostiek en psychotherapie. Zij heeft de huidige bachelor opleiding Creatieve Therapie (Zuyd Hogeschool) mede ontwikkeld en ingericht en was voorheen als methodiekdocente verbonden aan deze opleiding. Als docente heeft zij gewerkt in Nederland, Duitsland en Finland. Zij is lid van de Research Committee van de Master Danstherapie aan Codarts Rotterdam. Als promovendus aan de University of Hertfordshire (UK) doet zij onderzoek naar de effecten van danstherapeutische interventies op de non-verbale sociale afstemming van jongeren in het autisme spectrum. Voor de NVAO nam zij eerder deel aan de beoordelingen van de opleidingen Creatieve Therapie en de master Vaktherapie.

J. Selleslaghs, student-lid

Joren Selleslaghs (1989) heeft een master in European Studies doorlopen, met als specialisatie 'EU politics', aan de Université Libre de Bruxelles. Op dit moment doet hij een master in EU International Relations and Diplomacy Studies aan het Europacollege te Brugge. Daarvoor heeft hij stages doorgemaakt bij het The Hague Centre for Strategic Studies en op het kantoor van een Belgisch lid van het Europees Parlement, als ook bij de Belgische Permanente Vertegenwoordiging bij de EU. Hij is in de jaren 2011/2012 Belgisch jeugdambassadeur geweest bij de UNO, namens de Vlaamse Jeugdraad. Verspreid over de jaren 2007-2009 heeft Joren ook nog gewerkt als (assistent) ontwikkelingswerker in resp. Tanzania en Centraal Amerika, in de laatst genoemde regio onder meer voor UNICEF Honduras en de Hondurese regering.

Alle panelleden hebben een onafhankelijkheidsverklaring ingevuld en ondertekend, die in het bezit is van de NVAO.

Het panel werd bij haar werkzaamheden bijgestaan door:

drs. L (Lisette) Winsemius, beleidsmedewerker bij de NVAO, als *procescoördinator* en door **mr. dr. Th. L. (Theo) Bellekom**, in functie van *externe gecertificeerde secretaris*

Bijlage 2: Programma locatiebezoek

Het panel heeft een bezoek gebracht aan de locatie op 26 maart 2014

Locatie: Hogeschool NTI, Schuttersveld 6-16, Leiden
kamer 2.6

Programma:

08.30 - 09.15 uur	Ontvangst panel en kort vooroverleg (besloten)
09.15 - 10.00 uur	Sessie 1 – Gesprek met vertegenwoordigers instellingsbestuur en opleidingsmanagement
-	J. van Zaalen, MEd, directeur Hogeschool NTI
-	mw. drs. E. Nieveen, manager opleidingen
-	mw. drs. M. Schippers, opleidingscoördinator hbo
10.00 - 10.15 uur	Kort overleg panel (besloten)
10.15 - 11.15 uur	Sessie 2 – Gesprek met vertegenwoordigers docententeam en curriculumcommissie
-	drs. M.F. van Alphen, lid Curriculumcommissie
-	mw. B. Buijten BSW, hoofddocent
-	mw. dr. F.M. Buwalda, docent (methoden van onderzoek)
-	mw. I. Jelisc BSW, lid Curriculumcommissie
-	drs. T. Laumen, lid Curriculumcommissie
-	J.G.L. Uytendwilligen MEL, lid Curriculumcommissie
11.15 - 11.30 uur	Kort overleg panel (besloten)
11.30 - 12.15 uur	Sessie 3 – Gesprek met vertegenwoordigers werkveld
-	mw. P.A. Boere, lid Beroepenveldcommissie
-	mw. K. van Gulick BBA, lid Beroepenveldcommissie
-	mw. drs. B. Hellings, lid Beroepenveldcommissie
-	T.E.J. Hendrickx BTh, lid Beroepenveldcommissie
-	mw. J.J.W. van der Meijden, lid Beroepenveldcommissie
12.15 - 13.00 uur	Overleg panel tijdens lunch (besloten)
13.00 - 14.00 uur	Sessie 4 – Gesprek met personeel betrokken bij de digitale leeromgeving en de studiebegeleiding
-	mw. V. de Jeu Msc, mentor Hbo
-	drs. T. Laumen, docent Toegepaste Psychologie en lid Curriculumcommissie
-	mw. A. Stomps, hoofd studiebegeleiding

14.00 - 14.45 uur **Sessie 5 – Gesprek met leden van de examencommissie**

- *mw. mr. M. Pieters*, voorzitter Examencommissie
- *mw. drs. B.M.W. Smeets*, lid Examencommissie
- *drs. F. de Swart*, lid Examencommissie

14.45- 15.00 uur **Sessie 6 – Gesprek met leden van de Studentenraad**

- *mw. C.C. Reus*, studente HRM
- *mw. B.M.J. van Bavel-Stienen*, studente Toegepaste Psychologie
- *mw. L.D.V. Odeh*, studente MBA

15.15- 15.45 uur **Sessie 7 - Tweede gesprek met het opleidingsmanagement**

- *mw. drs. E. Nieveen*, manager opleidingen/ manager kwaliteitszorg
- *mw. drs. M. Schippers*, opleidingscoördinator hbo
- *drs. J.M. Winkelman*, voorzitter CvB Hogeschool NTI (ter vervanging van dhr. J. van Zaalen)

15.45- 17.00 uur **Overleg panel (besloten)**

17.10- 17.30 uur **Sessie 8 – Beknopte terugkoppeling eerste bevindingen panel**

Bijlage 3: Overzicht van bestudeerde/geraadpleegde documenten

I. Informatiedossier instelling en bijbehorende stukken

- * *Informatiedossier, Kritische Reflectie Bachelor Counselling*, oktober 2013 [66 pp.]
- * *Bijlage bij het Informatiedossier (Kritische Reflectie Bachelor Counselling)*, bestaande uit de volgende 10 documenten: (A) *Opleidingsprofiel Bachelor Counselling*; (B) *Nationale en internationale vergelijking beroepsprofielen Counselling*; (C) *Schematisch programmaoverzicht Bachelor Counselling*; (D) *Onderwijs- en Examenregeling (OER) Bachelor Counselling*; (E) *Beschrijving onderwijseenheden Jaar 1 - Bachelor Counselling*; (F) *Literatuurlijst Bachelor Counselling*; (G) *Intern Personeel*; (H) *Freelance personeel*; (I) *Overzicht contacten met het werkveld*; (J) *Werkveldonderzoek Bachelor Counselling*, juli 2013

II. Documenten die per e-mail (WeTransfer) d.d. 20 maart 2014 ter beschikking zijn gesteld naar aanleiding van een schriftelijk verzoek daartoe van de kant van het panel

- * *Competentie-indicatoren matrix* (Bijlage 1a van het Opleidingsprofiel ba. Counselling)
- * *Notitie Toetsbeleid*
- * *Studiehandleiding jaar 1*
- * *Trainingswijzer van de praktijkdag Anamnese*
- * *Trainingswijzer van de E-class Diagnostiek* (incl. antwoordmodel en toetsmatrijs)
- * *Basismethodiek Counselling*, factsheet + toets + toetsmatrijs (module themablok 2, jaar 1)
- * *Werkveldonderzoek*, factsheet + beroepsopdracht + toetsmatrijs (idem)
- * *Diagnostisch onderzoek*, factsheet + beroepsopdracht + toetsmatrijs (module themablok 3, jaar 1)
- * *Gespreksvoering met kinderen*, voorbeeld van een factsheet van jaar 2 (themablok 5)
- * *Marktonderzoek*, voorbeeld van een factsheet van jaar 3 (themablok 8)
- * *Handboek Stage*
- * *Handboek Afstuderen*
- * Lijst met beoogde stageplekken hbo Counselling
- * *Functiekaarten* van de volgende onderwijsfunctionarissen: (i) opleidingsmanager, (ii) opleidingscoördinator, (iii) hoofddocent, (iv) vakdocent, (v) praktijkdocent, (vi) stagebegeleider en (vii) scriptieadviseur

III. Documenten beschikbaar gesteld tijdens locatiebezoek

- * Al het studiemateriaal van jaar 1: boeken, readers, leeswijzers, inclusief de bij de verschillende modules behorende toetsen en toetsmatrijzen

In afzonderlijke mappen lagen nog de volgende documenten ter inzage:

- * Map *Beroepenveldcommissie (BVC)*, met de volgende inhoud: (i) *Reglement BVC*, (ii) cv's van de leden van de BVC, (iii) notulen van vergaderingen van resp. de Denktank Counselling (voorganger van de BVC) en de BVC, (iv) Aanstellingsbrieven leden BVC
- * Map *Curriculumcommissie (CC)*, met de volgende inhoud: (i) *Reglement CC*, (ii) cv's van de leden van de CC, (iii) notulen vergaderingen CC, (iv) Aanstellingsbrieven leden CC

* Map *Examencommissie Hogeschool NTI*, met de volgende inhoud: (i) *Toetsbeleid Hogeschool NTI*, (ii) *Handboek examinering*, (iii) *Reglement Examencommissie*, (iv) Instructies voor het uitzetten van toetsen, het maken van toetsmatrijzen en het ontwikkelen van beroepsoopdrachten, (v) cv's van de leden van de Examencommissie, (vi) Benoemingsbrieven leden Examencommissie, (vii) notulen van vergaderingen van de Examencommissie, (viii) *Jaarverslag Examencommissie 2013*

* Map *Functiekaarten*, met de volgende inhoud: (i) *Organogram Hogeschool NTI*, met een overzicht van de belangrijkste gremia en functionarissen die de hogeschool kent, (ii) Functiekaarten van alle onderwijsgerelateerde functies, onderscheiden naar (a) intern personeel (9 onderscheiden functies) en (b) freelance personeel (11 onderscheiden functies)

* Map *Kwaliteitszorg*, met de volgende inhoud: (i) *NTI Visiehuis*, (ii) *Opleidingsconcept Hogeschool NTI*, (iii) *Handboek Kwaliteitszorg*, inclusief evaluatie-overzicht en jaarverslag, (iv) Onderzoeken: (a) *Resultaten Nationale Studentenenquête 2013*, (b) *Rapport docenttevredenheidsonderzoek 2012*, (v) *Verbeterplan Hogeschool NTI*, (vi) *handboek NTI procesbeschrijvingen*, *ISO Handboek*, *Certificering ISO 9001: 2000*

* Map *Regels en procedures*, met de volgende inhoud: (i) Beleidsdocumenten: (a) *Docentenbeleid*, (b) *Beleidsnotie studeren met een functiebeperking*, (ii) *Overzicht leden Raad van Advies*, (iii) een selectie van instructies voor ontwikkelopdrachten: (a) *Instructie formuleren van leerdoelen*, (b) *Verantwoordingsdocument studiebelasting*, (c) *Criteria beoordelen boeken en studiemateriaal*, (iii) *Procedure dossiervorming*, (iv) *Procedure cijfers invoeren* en (v) *Procedure toelating en werkinstructie intake*

* Map *Stage en Afstuderen*, met de volgende inhoud: I. Stage, (i) *Handboek Stage*, (ii) Formulieren m.b.t. stage lopen: (a) *Aanvraag erkenning stageplaats* (b) *Tussentijdse evaluatie* (c) *Urenverantwoording* (d) *Beoordelingsformulier stageplan* (e) *Beoordelingsformulier stagebegeleider* (f) *Stageverslag*; II. Afstuderen, (i) *Beleidsnotitie Onderzoek en Afstuderen*, (ii) *Handboek Afstuderen*, (iii) *Beoordelingsformulieren Afstuderen*, (iv) *Reglement Examencommissie*, (v) notulen van enkele vergaderingen van de Afstudeercommissie

*Map *Studentenraad*, met de volgende inhoud: (i) *Reglement Studentenraad*, (ii) *Profiel leden Studentenraad*, (iii) notulen van vergaderingen van de Studentenraad 2011, 2012, 2013 en 2014

IV. Overige documenten

* *Beoordelingskader Toets Nieuwe Opleiding (uitgebreid)*, NVAO 22 november 2011

* *Handreiking aanvraag Toets Nieuwe Opleiding Nederland*, NVAO 21 oktober 2011

* [Format] *Beoordelingsformulier Toetsingskader Nieuw accreditatiestelsel nieuwe opleidingen hoger onderwijs (uitgebreid)*

Bijlage 4: Lijst met afkortingen

AD	Associate degree
ABvC	Algemene Beroepsvereniging van Counsellors
AeQui	Evaluatiebureau voor het Hoger Onderwijs
Afd.	afdeling
ba	bachelor
cv	curriculum vitae
CvB	College van Bestuur
DB	Dagelijks bestuur
Dt/dt	deeltijd(s)
EAC	European Association for Counselling
EC/ ECTS	European Credit points, 1 EC = 28 uur
GGZ	Geestelijke Gezondheids Zorg
HBO/hbo	hoger beroepsonderwijs
HRM	human resource management
ICT	informatie- en communicatietechnologie
KPI's	kritieke prestatie indicatoren
KR	Kritische Reflectie
ma	master
MBO	middelbaar beroepsonderwijs
MPP	meerjaren personeelsplan
MR	Medezeggenschapsraad
MT	managementteam
MTO	Medewerkerstevredenheidsonderzoek
NQA	Netherlands Quality Agency
NSE	Nationale Studentenenquête
NVAO	Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
OBP	ondersteunend en beheerspersoneel
OC	Opleidingscommissie
OC&W	ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap
OER	Onderwijs- en examenregeling
OOP	onderwijs ondersteunend personeel
OP	onderwijzend personeel
Opl.	opleiding
PDCA	Plan, Do, Check, Act (-cyclus)
QANU	Quality Assurance Netherlands Universities
RGM (s)	Resultaatgericht(e) Management (afspraken)
RvT	Raad van Toezicht
SLB/Slb	studieloopbaan begeleiding
Vlhora	Vlaamse Hogeschoolraad
Vlir	Vlaamse Interuniversitaire Raad
VO	voortgezet onderwijs
VSNU	Vereniging van Samenwerkende Nederlandse Universiteiten
Vt/vt	voltijd(s)
WHW	Wet op het hoger onderwijs en het wetenschappelijk onderzoek

Het paneladvies is tot stand gekomen in opdracht van de NVAO met het oog op uitgebreide toetsing van de nieuwe opleiding hbo-bachelor Counselling van Hogeschool NTI.

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)

Parkstraat 28

Postbus 85498 | 2508 CD DEN HAAG

T 31 70 312 23 30

F 31 70 312 23 01

E info@nvao.net

W www.nvao.net

Aanvraagnummer 002120